

DESK WORK ENGLISH GRAMMAR

PARTS OF SPEECH

PART I

53
49

EXAMPLES,
EXERCISES

425
GAN

S. GANGLER

విశేష 'ప్రజాచరణ' పొందిన మా ప్రచురణలు

య.రా. సత్యనారాయణ, B.Sc., B.Ed. గారి...

తేదెన్నె జనరల్ నాలెడ్జ్	15/-
క్విజ్ పవర్	15/-
కాంజుగేషన్ అఫ్ వెర్బ్స్ డిక్షనరీ	15/-
కామన్ ఎర్రర్స్	12/-
వంటలు-పిండి వంటలు	15/-
జోక్స్ వరల్డ్	10/-
ఎ డిక్షనరీ ఆన్ ఎడ్యుకేషన్	15/-
లెర్నర్స్ డిక్షనరీ	12/-
"స్పీడెక్స్" ఇంగ్లీష్ స్పీకింగ్ కోర్స్	12/-
జనప్రియ "అంగ్లభాష"	15/-
ఆర్థికల్స్ (A, An & The)	12/-
స్వయం ఉపాధి (కుటీర పరిశ్రమలు)	15/-
'నవభారత్' G.K.	10/-
'ఇన్స్పేటివ్' ఇంగ్లీష్ గ్రామర్	12/-
అన్నవరపు కుమార్,	

M.A., M.Phil., B.L., P.G.D.P.R., Ph.D. గారి...

S.S.C. (క్లర్క్స్ గ్రేడ్)	
ప్రివియస్ & గెస్ పేపర్స్	12/-
A.P.P.S.C గ్రూప్ - 1	
ప్రివియస్ & గెస్ పేపర్స్	12/-
B.S.R.B. (R.R.B.)	
ప్రాక్టీస్ పేపర్స్	25/-
B.S.R.B. (P.S.Bs)	
గెస్ పేపర్స్	18/-

N. కరుణాకర్, M.A. గారి...

★ 30 రోజులలో.....	
ఇంగ్లీష్ నేర్చుకోండి!	12/-
★ 30 రోజులలో.....ఇంగ్లీష్ గ్రామర్	12/-

P. నాగేంద్ర ప్రసాద్, B.Sc., B.Ed. గారి...

ఇన్స్పేటివ్ ఇంగ్లీష్ గ్రామర్	12/-
A.P. హైస్కూల్ స్పెషల్ క్వీజ్ బుక్స్	10/-
క్విజ్ "ఇండియా"	10/-
ఫరీక్షలు-ప్రథమ శ్రేణి	10/-
★ చక్కని ఇంగ్లీష్ వ్రాయడమెలా?	10/-
★ త్రిభాషా డిక్షనరీ (తెలుగు-ఇంగ్లీష్-హిందీ)	12/-
★ Learner's G.K.	10/-
★ గార్డెనింగ్	10/-

య.ద్రు భృష్ణాద్వనరావు, B.Com. గారి...

లాల్ జోక్స్	8/-
వెల్లూరి సీతారామశర్మరావు, B.Com. గారి....	
★ నాటి మానవులే-	
నేటి దేవతలా...!	20/-
★ పుట్టుమచ్చల శాస్త్రము	10/-
★ శరీరము - వ్యాధులు	12/-
★ రాశులను బట్టి....	
మీ శృంగార జీవితం	12/-
★ "తెనె" తో చికిత్సలు	6/-
శ్రీమతి Ch. శరీష్ గారి....	
★ "చికెన్" తో వంటకాలు	6/-
★ "ఎగ్" తో వంటకాలు	6/-
★ "ఫిష్" తో వంటకాలు	8/-
S. నాగేంద్రరాధారావు, M.A., B.Ed. గారి....	
మెంటల్ ఎబిలిటీ	12/-
అడుగుల రామయోచారి, P.O.L గారి.....	
★ తెలుగుపద ప్రయోగాలు	
(దోషములు - నివారణలు)	15/-
★ గృహ వైద్యసారము	10/-
★ ఆయుర్వేద పానీయ	10/-

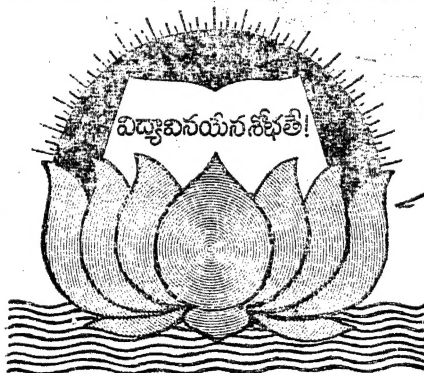
★ స్టార్ మార్క్ ఉన్నవి స్టాక్ లో లేవు. స్టార్ మార్క్ లేనివి మాత్రమే ఉన్నవి.

గమనిక: పై వాటిలో మీకు కావలసిన పుస్తకాల ఖరీదును క్రింది అక్షరముకు M.O. చేయండి! పోస్టాల్ ఛార్జీలు అనుబంధం పుస్తకాలను కేవలము Rs.1-00కి V.P.B.P.లో పంపగలము. ఉత్తర-ప్రత్యక్ష లకు రిమిట్టేన్స్ తప్పి M.O.కూపనలో కావలసిన పుస్తకాల పేర్లు, అక్షరము పుస్తకముగా వ్రాయాలి. అంధ ప్రదేశ్ లోని అన్ని R.T.C. బస్ స్టేషన్లలో స్టాల్స్ లోనూ, రైల్వే స్టేషన్ లోని హిగ్గిన బాథ్ రూము మతీయు సైబేట్ బుక్ స్టాల్స్ లోనూ మా ప్రచురణలన్నీ లభించును.

జనప్రియ పబ్లికేషన్స్, తెనాలి - 522 201. Phone No. 23037

DESK WORK
ENGLISH GRAMMAR
 PART - I
PARTS OF SPEECH
(భాషా భాగములు)

S. GANGARAM. M.A.,
 (Retd. Lecturer)
 H. No. 2-5-21, Shiva Street,
JAGTIAL-505 327.

53

4-97

☎ 08644-23037

జనప్రియ పబ్లికేషన్స్

PUBLICATIONS

అగ్నికుల క్షత్రియుల వారి వీధి-II.
 గంగానమ్మపేట, తెనాలి-522 201.

DESK WORK ENGLISH GRAMMAR

Part-I PARTS OF SPEECH

By : S. Gangaram, M.A.

ముద్రణ :

జనవరి, 1997.

అన్ని హక్కులు :

జనప్రియ పబ్లికేషన్స్,

తెనాలి-వారివి.

వెల :

రూ॥ 12-00.

ముఖచిత్రము :

ఎల్. రమేష్ బాబు,

విజయవాడ-2.

ముద్రణ :

కీర్తి ప్రింటర్స్,

గణపతిరావు పీఠి,

విజయవాడ-520 003.

ముఖచిత్ర ముద్రణ :

సౌందరమ్ ప్రింటర్స్,

మద్రాస్-21.

Edition :

January, 1997.

All rights reserved by :

Janapriya Publications,
Tenali.

Price :

Rs. 12-00.

Cover Design :

L. Ramesh Babu,
Vijayawada-2.

Printed at :

Keerthi Printers,
Ganapathirao Street,
Vijayawada-520 003.

Cover Printers :

Soundaram Printers,
Madras-21.

ప్రతులకు :

For Copies :

JANAPRIYA PUBLICATIONS,
Agnikula Kshatriyula vari Street-II,
Ganganammampet, TENALI.522 201.

కృతజ్ఞతలు

నేను పఠించిన వ్యాకరణ పుస్తకముల విషయ జ్ఞానము - ఈ "Desk Work English Grammar" పుస్తకము నకు చాల దోహదమైనది. కావున.... ఆయా వ్యాకరణ పుస్తక రచయితలకు మరియు భారత శక్తిని ప్రసాదించిన భగవంతునికి నా హృదయ పూర్వక కృతజ్ఞతలు వందనములు!

మూండు మాట

పూర్వము - three 'R's ఉన్న మనిషి నే.... "అక్షరాస్యుడు" అని అనేవారు. కాని.... నేడు మహాత్మాగాంధీజీ వచనానుసారము - three 'H' లు కలియుండిన అది అభ్యర్థి అభివృద్ధికి తోడ్పడగలదు. Three 'R's అనగా - "writing, reading, Arithmetic మరియు Three 'H's అనగా - Heart, Head and Hand" అని అర్థము. ఏ విషయమైన....

హృదయమున నేర్చుకొను అభిలాష జనించి - మెదడుతో సుదీర్ఘముగా ఆలోచించి - చేతితో ఇష్టపూర్వకముగా వ్రాసిన - అది అభ్యర్థి అభివృద్ధికి తోడ్పడును.

ఈ 'Desk Work English Grammar' జూనియర్ విద్యార్థులను దృష్టియందుంచుకొని వ్రాయబడినది. ఇందు భాషాభాగములు, నిర్వచనములు, ఉదాహరణములు, అభ్యాసములు, ఉత్తరములు, విరామచిహ్నములు, ఆర్థికల్స్, ఉపక్రియలు మరియు క్రియారూప నిష్పత్తి ఇవ్వబడినవి. కావున.... నేర్చుకొను విద్యార్థి ఈ పుస్తకమును ఏకాగ్రచిత్తముతో ఒకసారి పఠించి, మొత్తము అభ్యాసములను ఒకేసారి చేయవలెను. అభ్యాసము చేయుటను ప్రారంభించిన పిదప.... ఎట్టి పరిస్థితిలోను జవాబులను చూడగూడదు పూర్తి అభ్యాసములు చేసిన పిదప వేతే విద్యార్థి Valuation (దిద్దడము) చేయవచ్చును. ఎవరిది వారు Valuation చేయరాదు. ప్రతి విద్యార్థి కనీసము ఒక పుస్తకమునైనా Valuation అర్థము చేసికొని చేయవలెను. ఎందుకనగా.... విషయ జ్ఞానము చక్కగా అవగాహన ఐనచో Valuation శక్తి పెరుగును. ఆ తరువాత తన తప్పులను సరిచేసికొని వ్రాయవలెను. తెలియనివి అధ్యాపకుల నడిగి తెలిసికొనవలెను.

—S. గంగారామ్.

CONTENTS (విషయసూచిక)

విషయము :	పేజీ	విషయము :	పేజీ
కృతజ్ఞతలు	3	Interjection	
ముందుమాట	3	(ఆశ్చర్యార్థకములు)	3!
Parts of Speech		Punctuation Marks	
(భాషాభాగములు)	5	(విరామ చిహ్నములు)	3!
Noun (నామవాచకము)	6	Use of Capital letters	
Pronoun (సర్వనామము)	10	(పెద్ద అక్షరాల ఉపయోగము)	4!
Adjective (విశేషణము)	13	Articles (నిర్దేశానిర్దేశకములు)	4!
Verb (క్రియ)	16	Anamolous Finite	
Adverb (క్రియా విశేషణము)	19	(Auxiliary Verbs or	
Preposition		Helping Verbs	
(విభక్త్యర్థకము)	22	ఉపక్రియలు లేక సహాయక	
Conjunction		క్రియలు	4!
(సమచ్ఛయము)	25	Key to Helping Verbs	5
Interjection		Meanings of W.H. -	
(ఆశ్చర్యార్థక పదము)	29	words & Their	
Nouns (నామవాచకములు)	31	Connectors	5
Pronouns (సర్వనామములు),		Conjugation of Verbs	
Short definitions		(క్రియారూప నిష్పత్తి)	5
(క్షుప్త నిర్వచనములు)	33	Translation of Verbs	
Adjectives (విశేషణములు)	34	(క్రియల అనువాదము)	6
Verbs (క్రియలు)	35	Preposition	
Adverbs		(విభక్త్యర్థకము)	6
(క్రియా విశేషణములు)	37	Exercises - Answers	
Prepositions		(అభ్యాసములు - జవాబులు)	74-8
(విభక్త్యర్థకములు)	38		
Conjunctions			
(సమచ్ఛయములు)	39		

DESK WORK

ENGLISH GRAMMAR

PART-I : PARTS OF SPEECH

(భాషా భాగములు)

There are eight parts of speech in English.

(ఆంగ్ల ములో ఎనిమిది భాషా భాగములు గలవు).

- 1] Noun : Naming word.
నామవాచకము : పేరును తెలుపునది.
- 2] Pronoun : Substituting word.
సర్వనామము : పేరుకు బదులు వచ్చు పదము.
- 3] Adjective : Describing word.
విశేషణము : వివరించి చెప్పే పదము.
- 4] Verb : Doing or being word.
క్రియ : పనులను లేక స్థితిని తెలుపు పదము.
- 5] Adverb : Modifying word.
క్రియావిశేషణము : క్రియ యొక్క విశేషతను తెలుపు పదము.
- 6] Preposition : Relating word.
సంబంధ సూచకము : సంబంధమును తెలుపు పదము.
- 7] Conjunction : Joining word or words or sentences.
సముచ్చయము : పదములు లేక వాక్యములను కలుపు పదము.
- 8] Interjection : Shows sudden strong feeling.
అశ్చర్యార్థకపదము : హఠాత్తుగా సంభవించిన మనోవికారమును తెలుపు పదము.

Noun (నామవాచకము)

EXAMPLES :-

- 1] Rama went to Mumbai. రాముడు ముంబాయి వెళ్ళెను.
- 2] It is a cat. అది ఒక పిల్లి.
- 3] Bread is made of wheat. రొట్టె గోధుమపిండితో తయారై నది.
- 4] Karim is in the class. కరీమ్ తరగతిలో ఉన్నాడు.
- 5] Health is wealth. ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యము !

In 1 :- i) "Rama" is the name of a person.

"Rama" ఒక వ్యక్తి పేరు.

ii) "Mumbai" is the name of a place.

"Mumbai" ఒక స్థలము పేరు.

In 2 :- i) "Cat" is the name of an animal.

"Cat" ఒక జంతువు పేరు.

In 3 :- i) "Karim" is the name of a person.

"Karim" ఒక వ్యక్తి పేరు.

ii) "Class" is the name of a group.

"Class" ఒక సమూహము పేరు.

In 4 :- i) "Bread" is the name of a thing.

"Bread" ఒక తినుబండారము పేరు.

ii) "Wheat" is the name of a material.

"Wheat" ఒక పదార్థము పేరు.

In 5 :- i) "Health" is the name of an invisible thing.

"Health" ఒక అగుపడని విషయము పేరు.

ii) "Wealth" is the name of an invisible thing.

"Wealth" ఒక అగుపడని విషయము పేరు.

DEFINITION :- A noun is a name of a person, place or thing.

నిర్వచనము : ఒక వ్యక్తి పేరుగాని, స్థలము పేరుగాని, వస్తువు పేరుగాని తెలుపు పదమును “నామవాచకము” అందురు.

Noun has five kinds :-

- 1] Proper noun : Rama, Mumbai, Karim.
వ్యక్తి వాచకము
- 2] Common noun : Cat, bread.
జాతి వాచకము
- 3] Collective noun : Class.
సమూహ వాచకము
- 4] Material noun : Wheat.
పదార్థ వాచకము
- 5] Abstract noun : Health, wealth.
భావ వాచకము

EXERCISE-I

Marks-20

Pick out the nouns and write them in the brackets :

- 1] The teacher sits in the chair. (— —)
- 2] The cow is eating the grass. (— —)
- 3] The boy is reading the book. (— —)
- 4] Flowers grow in the garden. (— —)
- 5] The pen is on the table. (— —)
- 6] The pencil is in the bag. (— —)
- 7] There is no water in the jug. (— —)
- 8] Mumbai is a big city. (— —)
- 9] The cow gives milk. (— —)
- 10] The girl writes on the slate. (— —)
- 11] The table has four legs. (— —)
- 12] Rama wrote a letter. (— —)

13]	Sita sings a song.	(—	—)
14]	Somu went to school	(—	—)
15]	Fruits grow on trees.	(—	—)
16]	Mother loves her child.	(—	—)
17]	Tiger killed the goat.	(—	—)
18]	Kamala drank coffee.	(—	—)
19]	Mohan saw a tiger.	(—	—)
20]	Rama killed Ravana.	(—	—)

EXERCISE-I*Marks-20*

1]
2]
3]
4]
5]
6]
7]
8]
9]
10]
11]
12]
13]
14]
15]
16]
17]
18]
19]
20]

Total Marks

EXERCISE-2*Marks-20**Fill in the blanks with nouns !*

- 1] lost his pen.
- 2] fly with their wings.
- 3] He sees with his
- 4] She hears with her
- 5] I smell with my
- 6] He walks with his
- 7] The teaches English.
- 8] The learn it.
- 9] fly in the air.
- 10] The shines in the night.
- 11] The cow eats
- 12] She is reading the
- 13] She is a good
- 14] He writes with a
- 15] Basker tears my
- 16] He is my
- 17] Book seller sells the
- 18] Mamata was milking the
- 19] Lata is locking the
- 20] Shoe maker sells the

EXERCISE-3*Marks-10**Write 10 nouns :*

1]	2]
3]	4]
5]	6]
7]	8]
9]	10]

EXERCISE-4

Marks:-

Choose the nouns and put them into the following sentences.

mango, water, boy, birds, wood.

- 1] Chairs are made of
- 2] The boy ate a
- 3] Rama is a good
- 4] A fish swims in
- 5] fly.

PRONOUN (సర్వనామము)

EXAMPLES :-

1] My name is Rama.
నా పేరు రాముడు.	I am a boy.
నేను ఒక బాలుడను.
2] Karim come here.
కరీమ్ ఇటు రమ్ము !	You are a student.
నీవు ఒక విద్యార్థివి.
3] Tagore is a poet.
టాగూర్ ఒక కవి.	He was born in Calcutta.
అతడు కలకత్తాలో జన్మించెను.
4] Look at the doll.
ఆ బొమ్మ వైపు చూడు.	It is made of plastic.
అది ప్లాస్టిక్ ది.
5] Raju, Ranga and
Ramana are friends.
రాజు, రంగా మరియు
రమణ స్నేహితులు.	They are students.
వారు విద్యార్థులు.

In 1 :- "I" stands for the noun "Rama".

"I" 'Rama' అనే పదమునకు బదులుగా వాడబడినది.

In 2 :- "You" stands for the noun "Karim".

"You" 'Karim'కు బదులుగా వాడబడినది.

In 3 :- "He" stands for the noun "Tagore".

"He" 'Tagore'కు బదులుగా వాడబడినది.

In 4 :- "It" stands for the noun "doll".

"It" 'doll'కు బదులుగా వాడబడినది.

In 5 :- "They" stands for the nouns "Raju, Ranga and Ramana".

"They" 'Raju, Ranga and Ramana'కు బదులుగా వాడబడినది.

DEFINITION :- A pronoun is a word which is used in the place of a noun.

నిర్వచనము : నామవాచకమునకు బదులుగా వాడబడిన పదమును "నర్వనామము" అందురు.

Ex. : I, you, he, it, they.

EXERCISE-5

Marks-20

Pick out the pronouns and write them in the brackets :

- 1] I remember my lesson. (— —)
- 2] Your pen is green and mine is red. (— —)
- 3] This book is mine. (— —)
- 4] These are our pencils. (— —)
- 5] That is his book. (— —)
- 6] She is reading her book. (— —)
- 7] Those are your books. (— —)
- 8] That is my house. (— —)
- 9] They love their mother. (— —)
- 10] Those are her hands. (— —)
- 11] These are his pens. (— —)
- 12] They are doing their home work. (— —)
- 13] She keeps her books in the box. (— —)

14]	He lost his money.	(—	—)
15]	She broke her slate.	(—	—)
16]	He wears his shirt.	(—	—)
17]	These are their pencils.	(—	—)
18]	That is your dog.	(—	—)
19]	He shows his hand.	(—	—)
20]	She brings her book.	(—	—)

EXERCISE-6*Marks-20**Fill in the blanks with pronouns :*

- 1] Laxmi loved parents.
- 2] Mohan loved son.
- 3] Babu beats child.
- 4] Where is going ?
- 5] Child broke slate.
- 6] Rama tears book.
- 7] wears his cap.
- 8] sold their books.
- 9] The mother loves child.
- 10] Lata lost money.
- 11] Please come to
- 12] Please go and meet
- 13] are a good boy.
- 14] Balu took book.
- 15] is a tiger.
- 16] is a garden.
- 17] Fatima found book.
- 18] The pen is in bag.
- 19] are mangoes.
- 20] writes a letter.

Total Marks

EXERCISE-7

Marks-10

Write 10 pronouns :

1]	2]
3]	4]
5]	6]
7]	8]
9]	10]

EXERCISE-8

Marks-5

Choose the pronouns and put them into the following sentences.

her, she, he, it, those.

- 1] is Gopal.
- 2] is Sita.
- 3] is a chair.
- 4] are books.
- 5] I invited to the party.

ADJECTIVE (విశేషణము)**EXAMPLES :-**

- 1] The cow is white. అవు తెల్లగా ఉన్నది.
- 2] He ate two mangoes. అతడు రెండు మామిడిపండ్లు తినెను.
- 3] This is a big table. ఇది ఒక పెద్ద బల్ల.
- 4] That is a black pen. అది ఒక నల్లని కలము.
- 5] She is a short girl. ఆమె ఒక కుటుచైన బాలిక.

In 1 :- The word "white" shows the colour of the "cow" (noun).

"White" 'cow' (noun) యొక్క రంగును తెలుపును.

In 2 :- The word "two" shows the number of the mangoes.

"two" 'mangoes' (noun) యొక్క సంఖ్యను తెలుపును.

In 3 :- The word "big" shows the size of the table (noun).

"big" 'table' (noun) యొక్క ఆకారమును తెలుపును.

In 4 :- The word "black" shows the colour of the pen (noun).

"black" 'pen' (noun) యొక్క రంగును తెలుపును.

In 5 :- "Short" shows the height of 'she' (pronoun).

"short" 'girl' (pronoun) యొక్క ఎత్తును తెలుపును.

DEFINITION :- An adjective is a word which qualifies noun or pronoun.

నిర్వచనము :- నామవాచకము లేక సర్వనామమును వర్ణించు పదమును "విశేషణము" అందురు.

Ex. : white, two, black, short, big.

EXERCISE-9

Marks-20

Pick out the adjectives and write them in the brackets :

- 1] Govind is a good boy. ()
- 2] Lata is a lazy girl. ()
- 3] This is a red pen. ()
- 4] That is a small book. ()
- 5] The book contains 100 pages. ()
- 6] Kavita is a clever girl. ()
- 7] It is a big pencil. ()
- 8] Babu is a fat boy. ()
- 9] Balu is an intelligent boy. ()
- 10] Her book has a green cover. ()
- 11] She saw an old man. ()
- 12] The dog is a faithful animal. ()
- 13] That is a round table. ()
- 14] This is a long stick. ()
- 15] It is a red pen. ()
- 16] The wall is white. ()
- 17] The sky is blue. ()

18]	The ink is black.	(	)
19]	The stone is big.	(	)
20]	He saw a yellow flower.	(	)

EXERCISE-10*Marks-20**Fill in the blanks with adjectives :*

- 1] That is a flower.
- 2] Bananas are
- 3] The knife is
- 4] The well is
- 5] The night is
- 6] The cart has wheels.
- 7] She has eyes.
- 8] He has ears.
- 9] He has nose.
- 10] She has hands.
- 11] The cow has legs.
- 12] The chair has legs.
- 13] The elephant is a animal.
- 14] The cow eats grass.
- 15] The road is
- 16] The mountains are
- 17] The earth is
- 18] This is a board.
- 19] Milk is
- 20] That is a shirt.

Total marks

EXERCISE-11*Marks-10**Write 10 adjectives :*

1]		2]	
3]		4]	
5]		6]	
7]		8]	
9]		10]	

EXERCISE-12*Marks-5*

Choose the adjectives and put them into the following sentences.

big, four, two, good, white.

- 1] The cow has legs.
- 2] This is a shirt.
- 3] Those are boxes.
- 4] He has hands.
- 5] Gopal is a boy.

VERB (క్రియ)**EXAMPLES :-**

- 1] Padma played. పద్మ ఆడినది.
- 2] The Sun shines. సూర్యుడు ప్రకాశించును.
- 3] He killed. అతడు చంపెను.
- 4] Lata laughs. లత నవ్వును.
- 5] She is a doctor. ఆమె ఒక డాక్టర్.

In 1 :- The word "played" tells us the work done by "Padma" (Noun).

"Played" అను పదము 'Padma' చేసిన పనిని తెలుపును.

In 2 :- The word "shines" tells us the action done by "Sun" (Noun).

"Shines" అను పదము 'Sun' చేయు చర్యను తెలుపును.

In 3 :- The word "killed" tells us the action done by the pronoun "he".

"killed" అను పదము 'he' చేసిన పనిని తెలుపును.

In 4 :- The word "laughs" tells the action done by the noun "Lata".

"Laughs" అను పదము 'Lata' చేసిన పనిని తెలుపును.

In 5 :- The word "is" tells the position of the pronoun "she".

"is" అను పదము 'she' యొక్క స్థితిని తెలుపును.

DEFINITION :- A verb is a word which shows doing or being.

నిర్వచనము : నామవాచకము లేక సర్వనామము చేసిన పనిని, దాని

స్థితిని తెలుపు పదమును "క్రియ" అందురు.

Ex. : played, shines, killed, laughs, is.

EXERCISE-13

Marks-20

Pick out the verbs and write them in brackets :

- 1] I read a book. ()
- 2] Please go there. ()
- 3] You are a girl. ()
- 4] Whose book is this ? ()
- 5] Which were your books ? ()
- 6] The teacher granted his leave. ()
- 7] The cat kills the rat. ()
- 8] Radha wrote a letter. ()
- 9] Laxman lost his pen. ()
- 10] Sarala speaks well. ()
- 11] Sita sings well. ()
- 12] Balu brought a watch. ()
- 13] Sarala saw him. ()
- 14] They spoke english. ()
- 15] She ate two fruits. ()
- 16] The carpenter makes a table. ()
- 17] Gopal told a story. ()
- 18] The dog follows the boy. ()
- 19] He loves his son. ()
- 20] Tiger killed a goat. ()

EXERCISE-14*Marks-20**Fill in the blanks with verbs :*

- 1] I a student.
- 2] You a girl.
- 3] I mangoes.
- 4] The horse fast.
- 5] You to school.
- 6] I on the bench.
- 7] A tiger the cow.
- 8] He to his house.
- 9] She stories.
- 10] They coffee.
- 11] some water.
- 12] He the door.
- 13] Bullocks cart.
- 14] He tea.
- 15] The boys are
- 16] The cock
- 17] Where your books?
- 18] The cow the milk.
- 19] Please me your pen.
- 20] They college girls.

EXERCISE-15*Marks-10**Write 10 verbs :*

1]	2]
3]	4]
5]	6]
7]	8]
9]	10]

EXERCISE 16

Marks-5

Choose the verbs and put them into the following sentences.

played, killed, are, sit, speak.

- 1] Pushpa the game.
- 2] Rama Ravana.
- 3] I on the bench.
- 4] They Telugu.
- 5] Where your books ?

ADVERB (క్రియా విశేషణము)

EXAMPLES :-

- 1] He lives here. అతడు ఇక్కడ నివసించును.

Verb Adverb

- 2] Hari will come soon. హరి తొందరగా రాగలడు.

Verb Adverb

- 3] The horse runs very fast. గుఱ్ఱము చాల వేగముగా

Adv. Adv.

పరుగెత్తును.

- 4] Kamala come yesterday. కమల నిన్న వచ్చినది.

Verb Adverb

- 5] She is very clever. ఆమె చాల తెలివి గలది.

Adverb Adjective

In 1 :- Where does he live ? here.

అతడు ఎక్కడ నివసించును ? ఇక్కడ.

In 2 :- When will Hari come ? soon.

హరి ఎప్పుడు వచ్చును ? తొందరగా.

In 3 :- i) How does the horse run ? fast.

గుఱ్ఱము ఎట్లు పరుగెత్తును ? వడిగా.

ii) How fast does the horse run ? very.

గుఱ్ఱము ఎంత వడిగా పరిగెత్తును ? చాల.

In 4 :- When did Kamala come ? yesterday.

కమల ఎప్పుడు వచ్చినది ? నిన్న.

In 5 :- How much clever is she? very.

ఆమె ఎంత తెలివి గలది ? చాల.

DEFINITION :- An adverb is a word which
meaning of a verb, an
another adverb.

నిర్వచనము : క్రియ, విశేషణము, క్రియా విశేషణము
అర్థము విచ్చు పదమును “క్రియా వి
అందురు.

Ex. : here, soon, fast, yesterday, very.

EXERCISE-17

Pick out Adverbs and put them in brackets .

- 1] He speake slowly. (
- 2] The deer runs very fast. (
- 3] He came yesterday. (
- 4] Kamala run quickly. (
- 5] Boys go home after the bell. (
- 6] Sheela sits here. (
- 7] Damodar stood there. (
- 8] His sister is now at Delhi. (
- 9] I know him well. (
- 10] The rose is very beautiful. (
- 11] The sun shines brightly. (
- 12] The girl reads slowly. (
- 13] Child crys loudly. (
- 14] Karim went quickly. (
- 15] He often comes late. (

16]	Lata told loudly.	(	)
17]	The school will open tomorrow.	(	)
18]	A boy was badly hurt.	(	)
19]	Where are your books?	(	)
20]	Sarala spoke rapidly.	(	)

EXERCISE-18

Marks-20

Fill in the blanks with adverbs :

- 1] The horse ran fast.
- 2] He works in the class.
- 3] I spoke him
- 4] The dog runs the road.
- 5] He came
- 6] The boy runs
- 7] The student spoke
- 8] She will go to Hyderabad
- 9] He gets up in the morning.
- 10] The child is crying
- 11] She knew me
- 12] Sita sat down
- 13] Teacher spoke in the class.
- 14] Savitri sings
- 15] Balu fought very
- 16] The girl sings
- 17] You go
- 18] Rama writes
- 19] He tells ties.
- 20] He tried but failed.

Total Marks

EXERCISE-19

Marks-10

Write 10 adverbs :

1]	2]
3]	4]
5]	6]
7]	8]
9]	10]

EXERCISE-20

Marks-5

Choose the adverbs and put them into the following sentences.

here, well, sweetly, fast, tomorrow.

- 1] Rama runs
- 2] Savitri sings
- 3] You wait
- 4] I know him
- 5] He will go to Hyderabad

PREPOSITION (విభక్త్యర్థకము)

EXAMPLES :-

- 1] Put the ball on the bench. (బంతిని బల్లపైన పెట్టుము)
- 2] The chair is in the room. (కుర్చీ గదిలో ఉన్నది)
- 3] Shyam stood before the teacher. (శ్యామ్ అభ్యాసకుని ముందు నిలబడెను)
- 4] Pradeep plays with a ball. (ప్రదీప్ బంతితో ఆడును)
- 5] Ranga sits beside Raju. (రంగ- రాజు ప్రక్కన కూర్చొనును)

In 1 :- "on" shows the relation between ball and bench.

"on" ball మరియు bench పదముల సంబంధమును తెలుపును.

In 2 :- "in" shows the relation between chair and room.

"in" chair మరియు room పదముల సంబంధమును తెలుపును.

In 3 :- "before" shows the relation between Shyam and teacher.

"before" shyam మరియు teacher పదముల సంబంధమును తెలుపును.

In 4 :- "with" shows the relation between Pradeep and ball.

"with" Pradeep మరియు ball పదముల సంబంధమును తెలుపును.

In 5 :- "beside" shows the relation between Raju and Ranga.

"beside" Raju మరియు Ranga పదముల సంబంధమును తెలుపును.

DEFINITION :- A preposition is a word which shows the relation-ship of a noun or pronoun with the other words of a sentence.

నిర్వచనము : ఒక వాక్యములోని noun లేక pronoun కు ఇతర శబ్దములతో గల సంబంధమును తెలుపు పదమును "నిభక్త్యర్థకము" లేక "సంబంధ సూచకము" అందురు.

Ex. : on, in, before, with, beside.

EXERCISE-21

Marks-20

Pick out the prepositions and write them in the brackets :

- 1] The pen is in the box. ()
- 2] The book is on the table. ()
- 3] The ball is under the desk. ()
- 4] He died in his country. ()
- 5] God is good to me. ()
- 6] Look at that picture. ()
- 7] It is ten o'clock by my watch. ()
- 8] Put your books on the table. ()

9]	There is a cat behind the rat.	()
10]	The goat is between the two tigers.	()
11]	The hand of the boy is broken.	()
12]	Water is in the pot.	()
13]	Krishna came for him.	()
14]	The cat is under the chair.	()
15]	The glass is full of water.	()
16]	Some coins are in the pocket.	()
17]	He writes with a pen.	()
18]	The glass is near the pot.	()
19]	You sit by the wall.	()
20]	Let me go to school.	()

EXERCISE-22*Marks-20**Fill in the blanks with the prepositions :*

- 1] He jumped the horse.
- 2] Look the book.
- 3] I sat my mother.
- 4] The rat is the hole.
- 5] The book is the box.
- 6] He went the room.
- 7] There is no quarrel me and Rama.
- 8] I live Hyderabad.
- 9] He is America.
- 10] He will finish the work a month.
- 11] The leg the child is broken.
- 12] She saw him the gate.
- 13] The child stood the father.
- 14] Look the map.
- 15] The ball is the table.
- 16] He spoke the teacher.

- 17] The boys go home the school.
 18] The chair is the black board.
 19] The boys go school.
 20] Some milk is the jug.

Total Marks

EXERCISE - 23

Marks-10

Write 10 prepositions :

1]	2]
3]	4]
5]	6]
7]	8]
9]	10]

EXERCISE-24

Marks-5

Choose the prepositions and put them into the following sentences.

between, on, of, under, with.

- 1] The cat the table.
- 2] She is sitting Sita and Sarita.
- 3] He is afraid the dog.
- 4] She cuts the fruit a knife.
- 5] The river flows the bridge.

CONJUNCTION (సమూచ్చయము)

EXAMPLES :-

- 1] He is poor, but he is honest.
అతడు పేద ఐనప్పటికీ నిజాయతీ గలవాడు.
- 2] Sita sang and Sarala danced.
సీత పాడినది మరియు సరళ నృత్యము చేసినది.
- 3] Hasan is happy though he is poor.
హసన్ పేదవాడైనను సంతోషముగా ఉన్నాడు.

4] He takes tea or coffee.

అతడు టీ లేక కాఫీ తీసికొనును.

5] He will wait till she is ready.

ఆమె సిద్ధము అయ్యేవఱకు అతడు వేచియుండును.

In 1 :- "But" joins two group of words "he is poor" "he is honest".

"But" అను పదము "అతడు పేద" మరియు "అతడు నిజాయితీపరుడు" అను రెండు పద సముదాయములను కలిపినది.

In 2 :- "and" joins two group of words "Sita sang" "Sarala danced".

"and" అనే పదము "సీత పాడినది", "సరళ నృత్యము చేసినది" అను రెండు పద సముదాయములను కలిపినది.

In 3 :- "though" joins two group of words.

"Hasan is happy" "he is poor".

"though" అనునది "హసన్ సంతోషముగా ఉన్నాడు...."

"అతడు పేదవాడు" అను రెండు పద సముదాయములను కలిపినది.

In 4 :- "or" joins two words "tea" "coffee".

"or" "లేక", "కాఫీ" అను రెండు పదములను కలిపినది.

In 5 :- "till" joins two group of words

"He will wait" "She is ready".

"till" అనునది "అతడు వేచియుండును", "ఆమె సిద్ధమయ్యేవఱకు" అను రెండు పద సముదాయములను కలిపినది.

DEFINITION :- A conjunction is a word which joins two or more words or group of words in a sentence.

నిర్వచనము : రెండు లేక ఎక్కువ పదములను లేదా పద సముదాయములను కలుపు పదమును "సముచ్చయము" అందురు.

Ex. : But, and, though, or, wait.

EXERCISE-25

Marks-20

Pick out the conjunctions and write them in brackets :

- 1] She and her sister came here. ()
- 2] He worked hard but failed. ()
- 3] Two and two make four. ()
- 4] The boy can read and write. ()
- 5] Kamala is clever but careless. ()
- 6] I met Sohan and Mohan. ()
- 7] I will find the book or another. ()
- 8] Will you have tea or coffee? ()
- 9] Please wait until I return. ()
- 10] Hasan is not humble but clever. ()
- 11] He and his brother saw cinema. ()
- 12] Train started while I reached the station. ()
- 13] Tell me if he comes again. ()
- 14] The doors and windows are open. ()
- 15] I write with a pen or pencil. ()
- 16] The mother and her child are in the room. ()
- 17] If he comes, I will go. ()
- 18] He won't go till he returns. ()
- 19] Tell me if you saw the tiger. ()
- 20] Put the pen and paper on the table. ()

EXERCISE-26

Marks-20

Fill in the blanks with conjunctions :

- 1] Give him a pen pencil.
- 2] I see pen book on the table.
- 3] Gita is ugly clever.
- 4] He cannot pass he works hard.

- 5] Will you take coffee milk ?
- 6] He is very poor he is happy.
- 7] The book is lost stolen.
- 8] Here is Anita there is his sister.
- 9] Balu is clever careless.
- 10] Sita passed Geeta failed.
- 11] He her friend stole the watch.
- 12] Pavan is poor honest.
- 13] Ten ten make twenty.
- 14] Anita is ugly intelligent.
- 15] The train started I reached the station.
- 16] Sita sang Geeta danced.
- 17] She comes I will go.
- 18] Wait here I come back.
- 19] Pushpa passed She worked hard.
- 20] Mohan is tall Sohan is short.

Total Marks

EXERCISE-27*Marks-1**Write 10 Conjunctions :*

1]	2]
3]	4]
5]	6]
7]	8]
9]	10]

EXERCISE-28*Marks**Choose the conjunctions and put them into the following sentences :*

because, and, it, so, when.

- 1] A boy a girl are going to school.
- 2] Sarala is late teacher punished her.

- 3] I was playing you come here.
 4] He is running to school he is late.
 5] You will get the prize you work hard.

STUDY THE FOLLOWING

- Gold : 1] Gold is yellow (Noun).
 2] Sita has a golden watch (Adjective).
 Milk : 1] Milk is white (Noun).
 2] Milk the cow (Verb).
 Dry : 1] The tank is dry (Noun).
 2] Dry your clothes (Verb).
 Fast : 1] Kapil Dev is a fast bowler (Adjective).
 2] He runs fast (Adverb).
 Accident : 1] It was an accidental event (Adjective).
 2] He met her accidentally (Adverb).
 3] There was an accident on the road (Noun).

INTERJECTION (అశ్చర్యార్థక పదము)

EXAMPLES :-

- 1] Oh ! I found my child.
 ఓహో ! నాకు నా పాప దొరికినది.

- 2] Alas ! he failed.
 అయ్యో ! అతడు పరీక్ష తప్పినాడు.

In 1 :- Oh ! expresses sudden wonder.
 Oh ! అకస్మిక ఆశ్చర్యమును తెలుపును.

In 2 :- Alas ! expresses sudden grief.
 Alas ! అకస్మిక విచారమును తెలుపును.

EXERCISE-29

Marks-5

Fill in the blanks with Interjections :

- 1] my father has come.
 2] how are you ?
 3] Rama passed in the first division.
 4] his sister has died.
 5] he saved the man from the accident.

DEFINITION :- An interjection is a word which shows the sudden feeling of surprise or sorrow.

నిర్వచనము : అకస్మికముగా కలుగు సంతోషము, విచారము, ఆశ్చర్యములను తెలుపు పదమును "అశ్చర్యార్థకము" అందురు.

Marks-10

EXERCISE-30

Pick out words and name the parts of speech and write them into respective columns.

- 1] Rama and Gopal came here, 2] Hallow ! how are you, 3] I want a pen or a pencil,
4] God is good to me, 5] Alas ! she died, 6] He has two books, 7] We lived in Bombay,
8] Sita has two sisters, 9] Rama is poor but clever, 10] Geeta is a good dancer.

S. No	Noun	Pronoun	Adjective	Verb	Adverb	Preposi- tion	Conjunc- tion	Interjec- tion
1]								
2]								
3]								
4]								
5]								
6]								
7]								
8]								
9]								
10]								

NOUNS (నామవాచకములు)

1] ant	చీమ	26] cow	ఆవు
2] animal	జంతువు	27] daughter	బిడ్డ
3] Ass	గాడిద	28] dias	పేడిక
4] baby	చంటిపాప	29] doctor	వైద్యుడు
5] ball	బంతి	30] dog	కుక్క
6] banana	అరటిపండు	31] door	తలుపు
7] bee	తేనెటీగ	32] ear	చెవి
8] bench	బెంచ్	33] earth	భూమి
9] blood	నెత్తురు	34] elephant	ఏనుగు
10] body	శరీరము	35] eye	కన్ను
11] book	పుస్తకము	36] finger	వ్రేలు
12] bottle	బీసా	37] foot	పాదము
13] bone	ఎముక	38] fish	చేప
14] boy	బాలుడు	39] flower	పుష్పము
15] bread	రొట్టె	40] fox	నక్క
16] camel	ఒంటె	41] fruits	పండ్లు
17] candle	క్రొవ్వొత్తి	42] girl	బాలిక
18] cap	చోపి	43] goat	మేక
19] cat	పిల్లి	44] God	భగవంతుడు
20] chair	కుర్చీ	45] gold	బంగారము
21] child	పాప	46] hand	చెయ్యి
22] clothes	దుస్తులు	47] head	తల
23] cock	కోడిపుంజు	48] heart	హృదయము
24] college	కళాశాల	49] husband	భర్త
25] comb	దువ్వెన	50] hospital	ఆసుపత్రి

51] inn	నత్రము	77] pencil	పెన్సిల్
52] jar	జాడి	78] pin	గుండుసూది
53] key	కాళపుచెవి	79] rat	ఎలుక
54] knife	కత్తి	80] room	గది
55] lamb	గొట్టె	81] school	పాఠశాల
56] leg	కాలు	82] silver	వెండి
57] lid	మూత	83] sky	ఆకాశము
58] lip	పెదవి	84] son	కొడుకు
59] lock	కాళము	85] stone	తాయి
60] magician	మాంత్రికుడు	86] story	కథ
61] magnet	అనుస్కాంతము	87] Sun	సూర్యుడు
62] mouse	చిట్టెలుక	88] table	బల్ల
63] mango	మామిడిపండు	89] temple	దేవాలయము
64] map	పటము	90] tiger	పెద్దపులి
65] mason	తాపీపనివాడు	91] tooth	దంతము
66] mat	చాప	92] umbrella	గొడుగు
67] merchant	వర్తకుడు	93] university	విశ్వవిద్యాలయము
68] milk	పాలు	94] water	నీరు
69] minister	మంత్రి	95] weaver	నేతకాడు
70] mirror	అద్దము	96] wife	భార్య
71] monkey	కోతి	97] window	కిటికీ
72] moon	చంద్రుడు	98] wing	తెక్క
73] mother	తల్లి	99] wire	తీగ
74] nail	గోరు	100] wolf	కోడేలు
75] nose	ముక్కు		
76] paper	కాగితము		

PRONOUNS (సర్వనామములు)

1] I	నేను	21] they	వారు
2] we	మేము	22] them	వారిని
3] me	నన్ను	23] him	వానిని
4] us	మమ్ములను	24] her	ఆమెను
5] mine	నాది	25] their	వారిది
6] myself	నేనే	26] himself	ఆతనిదే
7] our	మా	27] herself	ఆమెయే
8] ourself	మేమే	28] themselves	వారే
9] ours	మాది	29] these	ఇవి
10] ourselves	మాది	30] those	అవి
11] you	నీవు	31] this	ఇది
12] you	మీరు	32] that	అది
13] your	మీ యొక్క	33] which	ఏది
14] your	నీ యొక్క	34] who	ఎవరు
15] yours	నీది	35] whose	ఎవరిది
16] yours	మీది	36] which so ever	ఏదైనా
17] yourself	తమరే, మీరే	37] who so ever	ఎవరైనా
18] he	అతడు	38] what so ever	ఏదైనా
19] she	ఆమె	39] whom	ఎవరిని
20] it	అది, దానిని	40] whom so ever	ఎవరినైనా

SHORT DEFINITIONS

(క్షుప్త నిర్వచనములు)

1] Singular number denotes one

ఏకవచనము ఒకటిని తెలియజేయును

Ex. : book.

ఉ॥ : పుస్తకము.

- 2] Plural number denotes two or more Ex. : books
 బహువచనము రెండు లేక ఎక్కువ తెలియజేయును ఉ॥ : పుస్తకములు
- 3] First person : Speaking person Ex. : I, we.
 ప్రథమ పురుషము : మాట్లాడు వ్యక్తి ఉ॥ : నేను, మేము.
- 4] Second person : hearing person Ex. : you.
 మధ్యమ పురుషము : వినే వ్యక్తి ఉ॥ : నీవు, మీరు.
- 5] Third person : the person spoken about Ex. : he, she.
 ఉత్తమ పురుషము : ఎవరిని గురించి మాట్లాడుతా మో ఉ॥ : అతడు, ఆమె, వారు.

Number	First Person	Second Person	Third Person
Singular	I	you	he, she, it
Plural	we	you	they

ADJECTIVES (విశేషణములు)

1] active	చురుకైన	13] fat	బలిన
2] bad	చెడ్డ	14] few	కొన్ని
3] beautiful	అందమైన	15] fine	శ్రేష్ఠమైన
4] big	పెద్ద	16] glad	సంతోషమైన
5] blue	నీలి	17] good	మంచి
6] brave	దైర్యముగల	18] great	గొప్ప
7] cheap	చౌక ధరగల	19] hard	కష్టమైన
8] clean	శుభ్రమైన	20] happy	సంతోషమైన
9] clever	తెలివైన	21] heavy	బరువైన
10] deep	లోతైన	22] holy	వనిత్రమైన
11] easy	సులభమైన	23] hot	పేడియైన
12] equal	సమానమైన	24] ideal	ఆదర్శమైన

25] intelligent	తెలివిగల	39] quick	పేగమైన
26] jolly	సంతోషకరమైన	40] rich	ధనికుడైన
27] kind	దయగల	41] round	గుండ్రని
28] lazy	సోమరియైన	42] short	పొట్టి
29] little	అతి తక్కువైన	43] small	చిన్న
30] lean	సన్నని	44] strong	బలమైన
31] lucky	అదృష్టముగల	45] tall	ఎత్తైన
32] long	పొడవైన	46] thick	లావైన
33] many	చాల	47] thin	పలుచని
34] neat	కుభ్రముగానున్న	48] useful	ఉపయోగకరమైన
35] new	క్రొత్త	49] ugly	అందవికారమైన
36] old	మునలియైన	50] white	తెల్లని
37] pious	దైవభక్తిగల	51] wise	తెలివిగల
38] poor	బీదయైన		

VERBS (క్రియలు)

1] appoint	నియమించు	12] catch	పట్టుకొను
2] begin	ఆరంభించు	13] climb	ఎక్కు
3] believe	నమ్ము	14] come	వచ్చు
4] bend	పంచు	15] cut	కోయు
5] bind	బంధించు	16] dare	సాహసించు
6] break	పగులగొట్టు	17] dig	త్రవ్వు
7] bring	తెచ్చు	18] do	చేయు
8] build	నిర్మించు	19] draw	లాగుట
9] burn	కాల్చు	20] drink	త్రాగు
10] burst	పగులు	21] drive	తోలుట
11] buy	కొను	22] eat	తిను

23] fall	పడట	49] love	ప్రేమించు
24] feel	అనుభవించు	50] make	చేయు
25] fell	పడగొట్టు	51] meet	కలిసికొను
26] fight	పోరాడు	52] move	కదలు
27] find	కనుగొను	53] order	ఆజ్ఞాపించు
28] forget	మఱచిపోవు	54] pay	చెల్లించు
29] get	పొందు	55] play	ఆడు
30] give	ఇచ్చు	56] promise	మాట ఇచ్చు
31] go	పోవు	57] pray	ప్రార్థించు
32] grow	పెరుగుట	58] put	ఉంచు, పెట్టు
33] hang	వ్రేలాడు	59] read	చదువు
34] have	కలిగియుండు	60] ring	వాయించు, కొట్టు
35] hear	వినుట	61] rise	ఉదయించు
36] help	సహాయముచేయు	62] run	వరుగెత్తు
37] hold	పట్టుకొను	63] say	చెప్ప(ట), అను
38] hurt	గాయముచేయు	64] see	చూచు
39] keep	ఉంచు	65] sell	అమ్ము
40] know	తెలిసికొను	66] send	వంపు(ట), పంపించు
41] laugh	నవ్వు	67] shake	కదిలించు
42] learn	నేర్చుకొను	68] shoot	గుటిపెట్టు
43] leave	విడచిపెట్టు	69] show	చూపు
44] lend	అప్పు ఇచ్చు	70] sing	పాడు
45] light	వెలిగించు	71] sink	మునుగు
46] lift	పైకెత్తు	72] sit	కూర్చొను
47] live	జీవించు	73] sleep	నిద్రించు
48] lose	పోగొట్టుకొను	74] smell	వాసన చూచు

75] speak	మాట్లాడు	88] tell	చెప్పట
76] shut	మూయు	89] think	ఆలోచించు
77] speed	వేగముగాపోవు	90] throw	విసరివేయు
78] spend	ఖర్చుపెట్టు	91] touch	తాకు
79] stand	నిలబడు	92] try	యత్నించు
80] steal	దొంగిలించు	93] use	ఉపయోగించు
81] swear	ఒట్టుపెట్టుకొను	94] vacate	ఖాళీచేయు
82] swing	ఊగు	95] walk	నడచు
83] swim	తడు	96] want	కోరు
84] take	తీసికొను	97] wash	కడుగు
85] talk	మాట్లాడు	98] wear	ధరించు
86] teach	బోధించు	99] win	గెలుచు
87] tear	చించు	100] write	[వాయు

ADVERBS (క్రియా విశేషణములు)

1] again	తిరిగి, మరల	12] daily	[వతిదినము
2] along	వెంట	13] difficultly	కష్టముగా
3] also	కూడ	14] definitely	కచ్చితముగా
4] already	ఇంతకుముందే	15] doubtfully	సందేహముగా
5] altogether	మొత్తముగా	16] early	ముందైన
6] any way	ఏ పరిస్థితిలో నైనను	17] entirely	పూర్తిగా
7] bravely	దైర్యముగా	18] equally	సమానముగా
8] brightly	[వకాశముగా	19] fairly	బాగుగా
9] clearly	స్పష్టముగా తెలియునట్లు	20] faithfully	విశ్వాసముగా
10] completely	పూర్తిగా	21] finally	తుదకు
11] coolly	చల్లగా	22] finely	చక్కగా
		23] gradually	క్రమక్రమముగా
		24] happily	సంతోషముగా

25] here	ఇక్కడ	38] oppositely	ఎదురుగా
26] honestly	నీతిగా	39] painfully	దుఃఖకరముగా
27] honourably	గౌరవముగా	40] quickly	తొందరగా
28] how	ఎట్లు, ఎలాగున	41] really	వాస్తవముగా
29] hungrily	ఆకలితో	42] shortly	కొంచెము సేపులో
30] joyfully	సంతోషముతో	43] singly	ఒంటరిగా
31] kindly	దయగా	44] slowly	మెల్లగా
32] lately	ఈమధ్య	45] today	నేడు
33] luckily	అదృష్టవశముగా	46] unhappily	అసౌఖ్యముగా
34] morally	నీతిగా	47] urgently	త్వరగా
35] nearly	దగ్గరగా	48] very	చాల
36] newly	క్రొత్తగా	49] warmly	వెచ్చగా
37] now	ఇప్పుడు	50] when	ఎప్పుడు

PREPOSITIONS (విభక్త్యర్థకము)

1] above	పైన	14] into	లోనికి
2] after	పిమ్మట	15] of	యొక్క
3] along	వెంట	16] on	పైన
4] among	మధ్య	17] over	మీద, పైన
5] before	ముందర	18] to	వరకు
6] behind	వెనుక	19] under	క్రింద
7] below	క్రింద	20] until	వరకు
8] beside	ప్రక్కన	21] up	పైన
9] besides	అదనముగా	22] upon	మీద
10] between	మధ్య	23] with	వెంట
11] for	కొరకు	24] within	లోపల
12] from	నుండి	25] without	లేకుండ
13] in	లో, లోపల		

CONJUNCTIONS (సమచ్ఛయము)

1] and	మరియు	9] if	అయితే
2] as	ఎందుకనగా	10] or	లేక
3] after	తర్వాత	11] other wise	లేనియెడల
4] because	ఎందుకనగా	12] though	అయినను
5] before	ముందు	13] unless	లేనియెడల
6] but	కాని	14] till	వరకు
7] except	తప్ప	15] until	సమయము వరకు
8] for	కొరకు		

INTERJECTION (అశ్చర్యార్థకము)

1] Oh !	ఓహో !	3] Hurrah !	శభాష్ !
2] Alas !	అయ్యో !	4] Bravo !	భరి భరి !

Punctuation Marks (విరామ చిహ్నములు)

1] (,) The Comma - అల్ప విరామము : కొద్దిసేపు ఆగి
చదువుట.

Ex. : I saw a book, a pen, a pencil, on the table.

2] (:) The Semi Colon - అర్ధ విరామము : ఇంకా కొద్దిసేపు
ఆగి చదువుట.

Ex. : He asked me to go; I went.

3] (:) The Colon - అపూర్ణ విరామము : అంతకంటె ఎక్కువ
సేపు ఆపి చదువుట.

Ex. : The following articles are found in the Shop : Books, Pens, Pencils etc.,

- 4] (.) Full Stop - పూర్ణ విరామము : పూర్తిగా అగి చదువుట.
Ex. : Balu is a boy.
- 5] (?) Question Mark - ప్రశ్న గుర్తు : ప్రశ్నగా చదువుట.
Ex. : What is your name ?
- 6] (!) Exclamatory Mark - అశ్చర్యార్థకము : అశ్చర్య కరముగా చదువుట.
Ex. : Alas ! He died.
- 7] (—) Dash - కూన్యము : విడిచి చదువుట.
Ex. : The ball is——the table.
- 8] [()] Brackets - కుండలీకరణము : అంతే లేక సంఖ్య లేక పదములను వ్రాయుదురు.
Ex. : [12], (ii), Pen (కలము).
- 9] (“ ”) Inverted Commas - కొరేషన్స్ : ఒకరు చెప్పిన మాటలను వ్రాయుట.
Ex. : Rama said, “Balu is a boy”.
- 0] (-) Hyphen - సూక్ష్మ కూన్యము :
Ex. : Now-a-days, up-to-date, son-in-law.
- 1] (....) Three dots - మూడు చుక్కలు : అలోచించుటకు నమయము.
- 12] ['] Apostrophe - అపొస్ట్రోఫి : అక్షరములు లోపించి నప్పుడు వ్రాయుట.
Ex. : Don't (do not), hasn't (has not)

USE OF CAPITAL LETTERS

(పెద్ద అక్షరాల ఉపయోగము)

- 1] ప్రతి వాక్యము Capital

Letter తో ప్రారంభించుట. Ex. : This is a book.

Capital Letter తో ప్రారంభించుట

- 2] ప్రతి పద్యములోని పాదము ,, Ex. : Jack and Jill.
- 3] మనుష్యుల పేర్లు ,, Ex. : He met Rama and Gopal.
- 4] ప్రదేశముల పేర్లు ,, Ex. : We went to Hyderabad.
- 5] నదుల పేర్లు ,, Ex. : The Ganges is a holy river.
- 6] పర్వతముల పేర్లు ,, Ex. : The Himalayas are in India.
- 7] బిరుదు నామములు ,, Ex. : Ashok the Great.
- 8] పేరులోని పొడి అక్షరములు ,, Ex. : S. V. Mohan, M.A.
- 9] భగవంతుని పేరు ,, Ex. : You can not see God.
- 10] "నేను" అని అర్థము ఇచ్చు ,, Ex. : Ram & I went to Madras.
- 11] కొంతెన్నలోని మొదటి అక్షరము ,, Ex. : Gopal said "He saw me".
- 12] నెలల పేర్లు : March, ,, 13] వారముల పేర్లు : Sunday. May.

Punctuate the following

Ex. : i will never again do such a thing said. lalita if you do not. like it (10 Punctuation).

Ans. : "I will never again do such a thing", said Lalita. "If you don't like it."

EXERCISE-31*Punctuate the following :**Marks*

- 1] why did not you go to the school on tuesday said
lilys father who was angry at his daughters
behaviour
- 2] what can you do said mohan his uncle threatene
i will beat you
- 3] rice which is one of the major crops in india is
grown in andhra pradesh madras and bengal.....
- 4] he said i dont know why people all over the
world wish to smoke i cant travel in a compart-
ment in which people smoke
- 5] gandhi said if i accept to be a dictator i will
spend the day cleaning out the huts of harijans
in new delhi
- 6] eat only when you are hungry gandhi said and
when you have laboured for it

1]

.....

2]

.....

3]

.....

4]

.....

5]

.....

6]

.....

Articles (నిర్దేశానిర్దేశకములు)

అంగ్ల మూల - "A, An, The" అనునవి Articles. "A, An" అనునవి Indefinite articles (అనిర్దేశకములు). "The" అనుదానిని "definite article (నిర్దేశకము)" అని అందురు.

"The" అనే పదము vowel ముందు వస్తే.... "ది" లేక consonant ముందు వస్తే.... "ద" అని పలుకవలెను.

Ex. : The egg. "e" అనే 'అచ్చు' ముందు వచ్చినది. కావున....

"The=ది" అని అనవలెను. (A E I O U ను vowels అందురు.

The poor. "p" అనే 'హల్లు' ముందు వచ్చినది. కావున....

"The=ద" అని పలుకవలెను.

1] i) 'A' ఉపయోగము : 'A'ను ఏకవచనములో నున్న common nouns ముందు వాడవలెను. Ex. : a boy, a chair etc.

ii) Consonant sound (హల్లు ధ్వని) తో ఆరంభించిన-

Ex. : a cat, a boy, a house etc.,

iii) పదానికి మొదట వచ్చిన "u" అనుదానికి 'య' కారోచ్చారణ ఉన్నప్పుడు; "o" అనుదానికి 'వ' కారోచ్చారణ ఉన్నప్పుడు అవి హల్లులు ఆగును.

Ex. : a one rupee note, a university, a useful, a European.

2] 'An' ఉపయోగము : vowel sound తో ఆరంభించిన మాటల ముందు. 'an' ఉపయోగింతురు.

Ex. : an ox, an ant.

ii) పదమున మొదటి అక్షరము 'h' ఉండి అది silentగా ఉన్నచో 'an' ఉపయోగింతురు.

Ex. : an hour, an honour, an honest etc.,

- 3] a) 'The' ఉపయోగము : ఇది Singular లో, Plural లో common nouns ముందు వచ్చును.
Ex. : The boy, The boys.
- b) ఇదివఱకు చెప్పబడిన వస్తువు పేరు ముందు వచ్చును.
Ex. : I bought a pen. The pen costs three rupees.
- c) ఒక జాతిని తెలుపు Singular ముందు-
Ex. : The tiger, the goat.
- d) సృష్టిలో ఏకత్వమును తెలుపు పదముల ముందు-
The sun, The moon.
- e) నదులు, సముద్రములు, అభాతములు, వర్షతములు, ద్వీపముల ముందు-
The Ganges, The Pacific, The Bay of Bengal, The Himalayas, The Cylone.
- f) ప్రఖ్యాత గ్రంథముల ముందు-
Ex. : The Ramayana, The Vedas.
- g) Comparative degree లోని Adjectives- Adverb గా వాడినప్పుడు-
Ex. : The more you get, the more you want.
- h) Superlative degree లో ఉన్న adjective ముందు-
Ex. : The best, The biggest.
- i) Proper noun ను- common noun గా వాడినప్పుడు-
Ex. : Kalidas is the Shakesphere of India.
- j) Adjective ను- noun గా వాడినప్పుడు.
Ex. : The poor always suffer.
- k) సంయుక్త రాష్ట్రాల పేర్ల ముందు-
Ex. : The U.S.A., The U.K., U.S.S.R.
- l) ప్రముఖ వార్తాపత్రికల ముందు-
Ex. : The Hindu, The Times of India.

EXERCISE-32*Marks-10**Insert the Correct Articles*

- 1] Did you see.....pen. 2] The dog is.....faithful animal.
 3] The lion is.....king of the beasts. 4] He s.....honourable man.
 5] It is.....important question.
 6] I dislike.....fellow. 7] We should help.....poor.
 8] Honesty is.....best policy. 9] Bombay is.....big city.
 10] He always helps.....poor. 11] The sun rises in.....east.
 12] He saw.....one eyed man. 13]aeroplane flies in the air.
 14] Rama has.....umbrella. 15] Honest man speak.....truth.
 16] He is.....honour to his proffession.
 17] Rama returned after.....hour. 18]Ganges is a sacred river.
 19] The child saw.....egg in the nest.
 20] English is.....easy language.

Correction of Sentences

Physics, Mathematics, News, Politics, Spectacles, stationary, Scenary, Machinery, Wages and Furniture
 ఇవి Singular ఏటికీ Plural ఉండవు. 'Sheep' Singular మరియు Plural కు ఉపయోగపడును. Son-in-law (Sing.) Sons-in-law (Plural) Ex. : Physic are branch of study in the School (wrong). Physics is branch of study in the school (Right)

EXERCISE-33*Marks-10**Write Correct Sentences*

- 1] The news are true.
 2] He wears spectacle.
 3] Cut it with scissor.
 4] These are my son-in-laws.
 5] The furnitures is really grand.
 6] The sceneries are marvellous.

- 7] There are two sheeps.
 8] The wages of sin are death.
 9] The machineries were imported
 from Japan.
 10] Politics are very bad.

Anamolous Finite

(Auxiliary Verbs OR Helping verbs)

(ఉపక్రియలు లేక సహాయక క్రియలు)

1] am	ఉన్నాను	14] can	చేయగలను
2] is	ఉన్నది, ఉన్నాడు	15] could	చేయగలిగెను
3] are	ఉన్నవి, ఉన్నారు	16] may	చేయవచ్చు
4] has	కలిగియున్నాడు (కలిగియున్నది)	17] might	చేసియుండ వచ్చు
5] have	కలిగియున్నారు (యున్నాము)	18] must	తప్పకుండ చేయవలెను
6] had	కలిగియుండెను (యున్నది)	19] dare	పనిచేయు, సాహసము చేయు
7] was	ఉండెను	20] would	చేయవలసినది
8] were	ఉండిరి	21] should	తప్పక చేయవలెను
9] does	చేయుదును	22] ought	చేయవలసిన విధి
10] do	చేయుదురు	23] need	అవసరమైన
11] did	చేసియున్నాడు (యున్నాము)	24] used	ఉపయోగ పడినది
12] will	చేసెదను (ము)		
13] shall	చేయు		

- 1] i) He goes to school అతడు బడికి పోవును.
 ii) He is going to school-అతడు బడికి పోవుచున్నాడు.

iii) Is he going to school? అతడు బడికి పోవుచున్నాడా ?
మొదటి వాక్యములో goes మరియు రెండవ వాక్యములోని
is going అను క్రియలున్నవి.

ii) లో- 'is' తీసివేసిన తెలుగు అనువాదము అంతే ఉండును.
కావున....ఇక్కడ 'is' helping verb (సహాయక క్రియ)
అనగా క్రియ అగు goingకు is సహాయము చేయుచున్నది.
కాని- దాని అర్థము మరల తెలుగులో రాదు. పై [24] help-
ing verb లలో- ఏ ఒకటైనను వాక్యమునందు వచ్చినచో....
దానిని వాక్యము ముందు ఉంచి, ప్రశ్నగా మార్చవచ్చును.
మూడవ వాక్యములో is ను ఉపయోగించి ప్రశ్న చేయబడినది.

2] ఏ వాక్యములోనైన పైన వ్రాయబడిన '24' సహాయక క్రియ
లలో నుండి ఏ ఒక్కటి వాక్యములో రానిచో ఆ వాక్యమును
ప్రశ్నగా మార్చుటకు 'Do' forms అనగా Do (present
plural), Does (present sin), did (past), ఆయా
సందర్భానుసారముగా ఉపయోగించి; ప్రశ్నగా మార్చవలెను.

i) He goes to school. Does he go to school?
("goes" అను verb- present singular కావున....does
వాడారు)

ii) They go to school. Do they go to school?
("go" అను verb- present plural కావున 'do'
వాడారు.)

iii) He went to school. Did he go to school?
("Went" అను verb past tense కావున 'did' వాడారు
'did' వాడినప్పుడు verb మాత్రము present tense
plural అనగా 'go' ఉండును. Assertive = నిశ్చయాత్మకము,
Affirmative = భావాత్మకము, Interrogative =
ప్రశ్నార్థకము, Negative = వ్యతిరేకార్థకము, Interro-

gative. & Neg = ప్రశ్న & వ్యతిరేకార్థము, Impera-
tive = ఆజ్ఞార్థకము.

EXAMPLES : Without Helping Verbs
(సహాయక క్రియలు లేని వాక్యాలు)

<i>Present Indefinite</i>	<i>Past Indefinite</i>
1] I write a letter. (Ass.) Do I write a letter ? (Int.) I do not write a letter. (Neg.) Do I not write a letter? (I. & N.)	3] They sang a song. (Ass.) Did they sing a song ? (Int.) They did not sing a song. (Neg.) Did they not sing a song (I. & N.)
2] He writes a letter. (Ass.) Does he write a letter ? (Int.) He does not write a letter. (Neg.) Does he not write a letter? (I. & N.)	4] He sang a sang. (Ass.) Did he sing a song ? (Int.) He did not sing a song. (Neg.) Did he not sing a song. (I. & N.)
N.B. : If we use 'Do' forms the verb will be in present plural.	N.B. : If, we use 'Do' forms the verb will be in present plural.
Ex. : Do write, Does write is used.	Ex. : 'sing' in both 3 & 4 Did sing is' used.

EXAMPLES : With Helping Verbs
(సహాయక క్రియలున్న వాక్యాలు)

1] The boy is running.	3] He has done the work.
(Ass.)	(Ass.)
Is the boy running ?	Has he done the work ?
(Int.)	(Int.)
The boy is not running.	He has not done the
(Neg.)	work ? (Neg.)
If the boy not running?	Has he not done the
(I & N)	work ? (I. & N.)
2] You are coming. (Ass.)	4] He will go. (Ass.)
Are you coming ? (Int.)	Will he go? (Int.)
You are not coming.	He will not go. (Neg.)
(Neg.)	Will he not go ?
Are you not coming ?	(I. & N)
(I. & N.)	

N.B. : is, are, has, will (helping verbs) are used to make a question.

EXERCISE-34

Marks-30

1] Teacher teaches English.	(Assertive)
.....	(Interrogative)
.....	(Negative)
.....	(Int. & Neg.)
2] The boy is clever.	(Ass.)
.....	(Int.)
.....	(Neg.)
.....	(I. & N.)
3] She spoke Hindi.	(Ass.)
.....	(Int.)
.....	(Neg)
.....	(I. & N.)

4] They are playing foot ball.	(Ass.)
	(Int.)
	(Neg.)
	(I. & N.)
5] Karim can learn Telugu.	(Ass.)
	(Int.)
	(Neg.)
	(I. & N.)
6] You will bring the bat	(Ass.)
	(Int.)
	(Neg.)
	(I. & N.)
7] Harish has gone.	(Ass.)
	(Int.)
	(Neg.)
	(I. & N.)
8] Cat has caught the rat.	(Ass.)
	(Int.)
	(Neg.)
	(I. & N.)
9] Madhu may come here.	(Ass.)
	(Int.)
	(Neg.)
	(I. & N.)
10] Tom taught the lesson.	(Ass.)
	(Int.)
	(Neg.)
	(I. & N.)

KEY TO HELPING VERBS [24]

<i>PRESENT</i>			<i>PAST</i>		
Singular	Plural		Singular	Plural	
am, is	are		was	were	
has	have		had		
does	do		did		
will			would		
shall			should		
can			could		
may			might		
must, ought, need, dare, used					

- 1] 'Be' forms
- 2] 'Have' forms
- 3] 'Do' forms
- 4] Defective verbs :

Use of helping verb patterns & wh-words :

1]	<i>Am</i>	Am I wrong ?
No, you aren't wrong.
2]	<i>Is</i>	Is his watch showing slow or fast ?
It is showing fast by ten minutes.
3]	<i>Are</i>	Are they going to cinema ?
Yes, they are.
4]	<i>Was</i>	Was he doing the home work ?
Yes, he was doing the home work.
5]	<i>Were</i>	Were you seeing a map yesterday ?
Yes, I saw a map yesterday.
6]	<i>Has</i>	Has he gone to the garden?
No, he hasn't gone to the garden.
7]	<i>Have</i>	Have you remember it ?
Yes, I remember it.
8]	<i>Had</i>	Had he gone yesterday ?
Yes, he had gone yesterday.
9]	<i>Does</i>	Does he teach well ?
Yes, he teaches very well.
10]	<i>Do</i>	'Do' you know Telugu ?
Yes, I know Telugu.
11]	<i>Did</i>	Did he see you ?
Yes, he saw me in the market.
12]	<i>Will</i>	Will you see me tomorrow ?
Yes, I will see you tomorrow.
13]	<i>Would</i>	Would they be punished ?
No, they wouldn't be punished.
14]	<i>Shall</i>	Shall I read the book ?
Yes, you shall read the book.

15]	<i>Should</i>	Should they do it ?
Yes, they should.
16]	<i>Can</i>	Can you swim ?
No, I cannot.
17]	<i>Could</i>	Could you solve the problem ?
Yes, I could.
18]	<i>May</i>	May I come in Sir ?
Yes, you may.
19]	<i>Might</i>	Might I looking into the Text ?
No, you mightn't.
20]	<i>Must</i>	Must I attend the class ?
Yes, you must.
21]	<i>Ought</i>	Ought he to go there ?
Yes, he ought to go there.
22]	<i>Need</i>	Need I go there ?
No, you needn't.
23]	<i>Dare</i>	Dare he ask the teacher ?
No, he daren't.
24]	<i>Used</i>	Used he smoke ?
Yes, he used to smoke.

WH-WORDS

1]	<i>What</i>	What is your name ?
My name is Gopal.
2]	<i>Where</i>	Where do you come from ?
I come from Bombay.
3]	<i>Which</i>	Which is your native place ?
My native place is Jāgtial.
4]	<i>When</i>	When do you take coffee ?
I take coffee in the morning.

- 5] *Whom* Whom do you want ?
I want Mr. Raju.
- 6] *Who* Who teaches you English ?
Mr. Sharma teaches us English.
- 7] *Whose* Whose pen is this ?
That is his pen.
- 8] *Why* Why did they come here ?
They come here to get my advice.
- 9] *How* How many brothers have you ?
I have two brothers.

MEANINGS OF WH-WORDS & THEIR

CONNECTORS :

1] what ఏమి	14] where fore ఏ కారణముచేత
2] when ఎప్పుడు	15] where in ఎందులోనైనా
3] whence ఎక్కడినుండి	16] where ever ఎక్కడనైనా
4] where ఎక్కడ	17] where so ever ఎక్కడ నైనాను సరే
5] which ఏది	18] who ever ఎవరైనా
6] who ఎవరు	19] who so ever ఎవరైనాను
7] whom ఎవరిని	20] whom ever ఎవరినైనా
8] whose ఎవరియొక్క	21] whom so ever ఎవరినైనాను
9] what ever ఏదైనా	22] whose so ever ఎవరియొక్కయైనాను
10] what so ever ఏదైనాను	23] which ever ఏదైనా
11] whence ever ఎక్కడెక్కడ	24] which so ever ఏదైనాను
12] whence so ever ఎక్కడ నుంచైనా	25] why ఎందుకు
13] where by ఎందువలన	

26] how	ఎట్లు	31] how many	ఎన్ని
27] how ever	ఎత్తైనను	32] how much	ఎంత
28] how so ever	ఎలాగైనా	33] how often	ఎన్నిమార్లు
29] how far	ఎంతమట్టుకు	34] how well	ఎంత బాగుగా
30] how long	ఎంతకాలము	35] how broad	ఎంతవిశాలముగా

EXERCISE-35

Marks-10

Use question forms from the following and answer them in the next line :

- 1] What Q.
A.
- 2] Whom Q.
A.
- 3] Whose Q.
A.
- 4] Which Q.
A.
- 5] Who Q.
A.
- 6] When Q.
A.
- 7] Where Q.
A.
- 8] Why Q.
A.
- 9] How Q.
A.
- 10] How many Q.
A.

Conjugation of VERBS (క్రియాపద నిష్పత్తి)

Meaning	Present	Past	Participle	Present Participle
అర్థము	వర్తమాన క్రియ	భూత క్రియ	గత అనమాపక క్రియ	వర్తమాన అనమాపక క్రియ
Word	First form	Second form	Third form	verb + ing
పరిపాదు	మొదటి రూపము	రెండవ రూపము	మూడవ రూపము	
మేల్కొన్ను	awake	awoke	awaken	awaking
నహించు	bear	bore	borne	hearing
అడుగు	beg	begged	begged	begging
ఆరంభించు	begin	began	begun	beginning
నమ్ము	believe	believed	believed	believing
వంచు	bend	bent	bent	bending
బిండించు	bind	bound	bound	binding
కలచు	bite	bit	bit, bitten	biting
వగులగొట్టు	break	broke	broken	breaking
తెచ్చు	bring	brought	brought	bringing

Word	First form	Second form	Third form	verb+ing
నిర్మించు	build	built	built	building
కొల్పు	burn	burnt	burnt	burning
పగులు	burst	burst	burst	bursting
కొను	buy	bought	bought	buying
పట్టుకొను	catch	caught	caught	catching
ఎన్నుకొను	choose	chose	chosen	choosing
ఎక్కు	climb	"climbed	climbed	climbing
వచ్చు	come	came	come	coming
ఆజ్ఞాపించు	command	commanded	commanded	commanding
కోయు	cut	cut	cut	cutting
సాహసించు	dare	dared	dared	daring
వ్రేల్చు	dig	dug	dug	digging
చేయు	do	did	done	doing
లాగు(ట)	draw	drew	drawn	drawing
త్రాగు	drink	drank	drunk	drinking
వ్రోలు(ట)	drive	drove	driven	driving

Word	First form	Second form	Third form	verb+ing
తిన	eat	ate	eaten	eating
పడు(ట)	fall	fell	fallen	falling
అనుభవించు	feel	felt	felt	feeling
పడగొట్టు	fell	felled	felled	fellling
పోరాడు	fight	fought	fought	fighting
కనుగొను	find	found	found	finding
మఱచిపోవు	forget	forgot	forgotten	forgetting
పొందు	get	got	got	getting
ఇచ్చు	give	gave	given	giving
పోవు	go	went	gone	going
పెరుగు(ట)	grow	gew	grown	growing
వ్రేలాడు	hang	hung	hung	hanging
కలిగియుండు	have	had	had	having
విను(ట)	hear	heard	heard	hearing
సహాయముచేయు	help	helped	helped	helping
పట్టుకొను	hold	held	held	holding
గాయముచేయు	hurt	hurt	hurt	hurting

Word	First form	Second form	Third form	verb + ing
ఉంచు	keep	kept	kept	keeping
తెలిసికొను	know	knew	known	knowing
నవ్వు	laugh	laughed	laughed	laughing
నేర్చుకొను	learn	learnt	learnt	learning
విడిచిపెట్టు	leave	left	left	leaving
అప్పు ఇచ్చు	lend	lent	lent	lending
వెలిగించు	light	lit	lit	lighting
పైకెత్తు	lift	lifted	lifted	lifting
జీవించు	live	lived	lived	living
పోగొట్టుకొను	lose	lost	lost	losing
ప్రేమించు	love	loved	loved	loving
చేయు	make	made	made	making
కలిపికొను	meet	met	met	meeting
కదలు	move	moved	moved	moving
అజ్ఞాపించు	order	ordered	ordered	ordering
చెల్లించు	pay	paid	paid	paying

Word	First form	Second form	Third form	verb+ing
ఆడు	play	played	played	playing
మాట అచ్చు	promise	promised	promised	promising
ప్రార్థించు	pray	prayed	prayed	praying
ఉంచు, పెట్టు	put	put	put	putting
చదువు	read	read	read	reading
జ్ఞాపకముంచు	remember	remembered	remembered	remembering
పాఠించు, కొట్టు	ring	rang	rung	ringing
ఉదయించు	rise	rose	risen	rising
పరుగెత్తు	run	ran	run	running
చెప్ప(ట)	say	said	said	saying
చూచు	see	saw	seen	seeing
అమ్ము	sell	sold	sold	selling
వంపు(ట)	send	sent	sent	sending
కదలించు	shake	shook	shaken	shaking
గుణిపెట్టు	shoot	shot	shot	shooting
చూపు	show	showed	showed	showing
పాడు(ట)	sing	sang	sung	singing

Word	First form	Second form	Third form	verb + ing
మునుగు	sink	sank	sunk	sinking
కూర్చొను	sit	sat	sat	sitting
నిద్రించు	sleep	slept	slept	sleeping
వాసన చూచు	smell	smelt	smelt	smelling
విత్తనములు చల్లు	sow	sowed	sowed	sowing
మాట్లాడు	speak	spoke	spoken	speaking
మూయు	shut	shut	shut	shutting
వేగముగా పోవు	speed	sped	sped	speeding
ఖర్చు పెట్టు	spend	spent	spent	spending
నిలబడు	stand	stood	stood	standing
దొంగిలించు	steal	stole	stolen	stealing
ఒట్టు పెట్టుకొను	swear	swore	sworn	swearing
ఊగు	swing	swang	swung	swinging
ఈడు(ట)	swim	swam	swum	swimming
తీసికొను	take	took	taken	taking
మాట్లాడు	talk	talked	talked	talking

Word	First form	Second form	Third form	verb + ing
టోచించు	teach	taught	taught	teaching
చించు	tear	tore	torn	tearing
చెప్ప(ట)	tell	told	told	telling
అలోచించు	think	thought	thought	thinking
విసరిపెయ్యు	throw	threw	thrown	throwing
తాట	touch	touched	touched	touching
తెలిసికొను	understand	understood	understood	understand- ing
నడచు	walk	walked	walked	walking
కోరుకొను	want	wanted	wanted	wanting
కడుగు	wash	washed	washed	washing
ధరించు	wear	wore	worn	wearing
ఏడ్చు	weep	wept	wept	weeping
గెలుచు	win	won	won	winning
కోరుకొను	wish	wished	wished	wishing
వ్రాయు	write	wrote	written	writing

Translation of VERBS

(క్రియల అనువాదము)

Present Indefinite Tense

(అనిర్దిష్టమైన వర్తమాన కాలము)

i) S. I go	నేను పోవుదును
P. We go	మేము పోవుదుము
ii) S. You go	నీవు పోవుదువు
P. You go	మీరు పోవుదురు
iii) S. He goes	అతడు పోవును
S. She goes	ఆమె పోవును
S. It goes	అది పోవును
P. They go	వారు పోవుదురు

Present Continuous Tense

(అసంపూర్ణమైన వర్తమాన కాలము)

i) S. I am going	నేను పోవుచున్నాను
P. We are going	మేము పోవుచున్నాము
ii) S. You are going	నీవు పోవుచున్నావు
P. You are going	మీరు పోవుచున్నారు
iii) S. He is going	అతడు పోవుచున్నాడు
S. She is going	ఆమె పోవుచున్నది
S. It is going	అది పోవుచున్నది
P. They are going	వారు పోవుచున్నారు

Present Perfect Tenses (సంపూర్ణమైన వర్తమాన కాలము)

i) S. I have gone	నేను పోయి ఉన్నాను
P. We have gone	మేము పోయి ఉన్నాము
ii) S. You have gone	నీవు పోయి ఉన్నావు
P. You have gone	మీరు పోయి ఉన్నారు

iii) S. He has gone	అతడు పోయి ఉన్నాడు
S. She has gone	ఆమె పోయి ఉన్నది
S. It has gone	అది పోయి ఉన్నది
P. They have gone	వారు పోయి ఉన్నారు

Present Perfect Continuous

(నిరంతర సంపూర్ణమైన వర్తమాన కాలము)

i) S. I have been going	నేను పోవుచునే యున్నాను
P. We have been going	మేము పోవుచునే యున్నాము
ii) S. You have been going	నీవు పోవుచునే ఉన్నావు
P. You have been going	మీరు పోవుచునే ఉన్నారు
iii) S. He has been going	అతడు పోవుచునే యున్నాడు
S. She has been going	ఆమె పోవుచునే యున్నది
S. It has been going	అది పోవుచునే యున్నది
P. They have been going	వారు పోవుచునే యున్నారు

Past Indefinite Tense (అనిర్దిష్ట భూతకాలము)

i) S. I went	నేను పోయితిని
P. We went	మేము పోయితిమి
ii) S. You went	నీవు పోయితిని
P. You went	మీరు పోయితిరి
iii) S. He went	అతడు పోయెను
S. She went	ఆమె పోయెను
S. It went	అది పోయెను
P. They went	వారు పోయిరి

Past Continuous Tense (అసంపూర్ణమైన భూతకాలము)

i) S. I was going	నేను పోవుచుంటిని
P. We were going	మేము పోవుచుంటిమి

- ii) S. You were going నీవు పోవుచుంటివి
 P. You were going మీరు పోవుచుంటిరి
- iii) S. He was going అతడు పోవుచుండెను
 S. She was going ఆమె పోవుచుండెను
 S. It was going అది పోవుచుండెను
 P. They were going వారు పోవుచుండిరి

Past Perfect Tense (సంపూర్ణమైన భూతకాలము)

- i) S. I had gone నేను పోయియుంటిని
 P. We had gone మేము పోయియుంటిమి
- ii) S. You had gone నీవు పోయియుంటివి
 P. You had gone మీరు పోయియుంటిరి
- iii) S. He had gone అతడు పోయియుండెను
 S. She had gone ఆమె పోయియుండెను
 S. It had gone అది పోయియుండెను
 P. They had gone వారు పోయియుండిరి

Past Perfect Continuous Tense

(నిరంతర సంపూర్ణమైన భూతకాలము)

- i) S. I had been going నేను పోవుచునేయుంటిని
 P. We had been going మేము పోవుచునేయుంటిమి
- ii) S. You had been going నీవు పోవుచునేయుంటివి
 P. You had been going మీరు పోవుచునేయుంటిరి
- iii) S. He had been going అతడు పోవుచునేయుండెను
 S. She had been going ఆమె పోవుచునేయుండెను
 S. It had been going అది పోవుచునేయుండెను
 P. They had been going వారు పోవుచునేయుండిరి

Future Indefinite Tense (అనిర్దిష్ట భవిష్యత్ కాలము)

i) S. I will go	నేను పోయెదను
P. We will go	మేము పోయెదము
ii) S. You will go	నీవు పోయెదవు
P. You shall go	మీరు పోయెదరు
iii) S. He shall go	అతడు పోవును
S. She shall go	ఆమె పోవును
S. It shall go	అది పోవును
P. They shall go	వారు పోయెదరు

Future Continuous Tense

(అసంపూర్ణమైన భవిష్యత్ కాలము)

i) S. I will be going	నేను పోవుచుందును
P. We will be going	మేము పోవుచుందుము
ii) S. You shall be going	నీవు పోవుచుందువు
P. You shall be going	మీరు పోవుచుందురు
iii) S. He shall be going	అతడు పోవుచుందును
S. She shall be going	ఆమె పోవుచుందును
S. It shall be going	అది పోవుచుందును
P. They shall be going	వారు పోవుచుందురు

Future Perfect Tense (సంపూర్ణమైన భవిష్యత్ కాలము)

i) S. I will have gone	నేను పోయియుందును
P. We will have gone	మేము పోయియుందుము
ii) S. You will have gone	నీవు పోయియుందువు
P. You will have gone	మీరు పోయియుందురు
iii) S. He shall have gone	అతడు పోయియుండును
S. She shall have gone	ఆమె పోయియుండును

S. It shall have gone అది పోయియుండును

P. They shall have gone వారు పోయియుందురు

Future Perfect Continuous

(నిరంతర సంపూర్ణమైన భవిష్యత్ కాలము)

i) S. I will have been going నేను పోవుచునేయుందును

P. We will have been going మేము పోవుచునేయుందుము

ii) S. You shall have been going నీవు పోవుచునేయుందువు

P. You shall have been going మీరు పోవుచునేయుందురు

iii) S. He shall have been going అతడు పోవుచునేయుండును

S. She shall have been going ఆమె పోవుచునేయుండును

S. It shall have been going అది పోవుచునేయుండును

P. They shall have been going వారు పోవుచునేయుందురు

Preposition (విభక్త్యర్థకము)

A preposition is a word which shows the relation between two words in a sentence. Ex. : The book is on the table. Cat is under the chair. రెండు వాక్యములలోని రెండు పదముల సంబంధమును తెలుపు పదమును "విభక్త్యర్థకము" అని అందురు. on, under preposition లు.

I. AT IN.

పెద్ద స్థలము విషయములో - in, చిన్న స్థలము విషయములో At- వాడవలెను.

Ex. : I live at Hyderabad in India.

EXERCISE-36

Marks-10

1] I get up six 'o' clock in the morning.

2] I live Calcutta.

3] He is now ... England.

- 4] The party stopped an inn.
- 5] He was born a small village in Mysore.
- 6] Don't he live in a house or a Hotel.
- 7] Are you staying at Ashoka or Brindavan.
- 8] He started at six ... the morning.
- 9] He is ... America.
- 10] She was born ... London.

II. WITH BY.

పరికరముల విషయములో - with మరియు కర్త, కర్మ విషయములో - by వాడవలెను.

Ex. : He was killed with a knife by Balu.

EXERCISE-37

Marks-10

- 1] He was beaten a stick by the teacher.
- 2] He was killed with a gun his enemy.
- 3] The wall is made the mason with mud.
- 4] The mango is cut knife by Gopal.
- 5] The work must be done four 'o' clock.
- 6] He was stabbed by a bad man a dagger.
- 7] This exercise was written me with a pencil.
- 8] She sat fire & told me a tale.
- 9] He cut his finger a knife.
- 10] I was disgusted ... his talk.

III. AFTER IN..

past tense విషయములో - after, future tense విషయములో - in వాడవలెను.

Ex. : i) He came after a week. (Past)

Ex. : ii) He will return in two days. (Future)

EXERCISE-38

Marks-10

- 1] He came to the College vocation.
- 2] She will return an hour.

- 3] He started the work few days.
- 4] He will start the work a few days.
- 5] He came a few days of his brothers death.
- 6] She will recover a few days.
- 7] While I was in Delhi, She was Bombay.
- 8] He will go to Hyderabad a few days.
- 9] Rama will finish the work a month.
- 10] He missed the bus a few minutes.

IV. BETWEEN AMONG.

రెండింటి విషయములో - between ను, మరియు అంతకు మించిన
ఎడల - among ను వాడుదురు.

- Ex. : i) He sat between Rama and Gopal.
ii) She sat among the girls.

EXERCISE-39

Marks-10

- 1] There is no quarrel me & Rama.
- 2] They divided the plunder them.
- 3] the two brothers there is no secret.
- 4] The five brothers quarreled themselves.
- 5] You boys must settle it yourselves.
- 6] Divide the rupee Rama & Gopal.
- 7] The H.M. is very popular his students.
- 8] Settle it yourself.
- 9] They were standing the two houses.
- 10] Death does not distinguish the rich.

V. IN INTO.

position తెలుపుటకు - In ను, motion (కదలిక) తెలుపుటకు -
into ను వాడుదురు.

- Ex. : i) The mouse is in the hole.
ii) The rat is running into the hole.

EXERCISE-40

Marks-10

- 1] The rat is the hole.
- 2] He sat his bed.

- 3] She is going the room.
- 4] He is runinng the house.
- 5] He shall be back an hour.
- 6] The book is the box.
- 7] He jumped the well.
- 8] He went the room.
- 9] He fell the river.
- 10] He broke the jug a hundred pieces.

VI. BESIDE BESIDES.

by the side of (ప్రక్కన) ను తెలుపుటకు- 'beside' ను,
 in addition to (అదనము) ను తెలుపుటకు- 'besides' ను
 ఉపయోగించవలెను.

- Ex. : i) I live beside the post office.
 ii) Besides a lorry, he has a car.

EXERCISE-41

Marks-10

- 1] I sit my friend.
- 2] car, I own a lorry.
- 3] I sat by my mother.
- 4] pay, he is getting an allowance.
- 5] She sat me.
- 6] Gopal, his brother also came here.
- 7] rice, they had curry.
- 8] Ford, he has a Fiat car.
- 9] Come and sit me.
- 10] Sita sits her in the class.

VII. SINCE-FOR-FROM.

point of time ను తెలుపుటకు- since ను,
 period of time ను తెలుపుటకు- for ను,
 place & time ను తెలుపుటకు- from ను వాడుదురు.

- Ex. : i) I have been waiting since yesterday.
 ii) He has been ill for four days.
 iii) We have been doing it from last 3 days.

EXERCISE-42*Makrs-10*

- 1] He has been ill yesterday.
- 2] She has been ill ten days.
- 3] He will play tennis tomorrow.
- 4] I have been ill Monday.
- 5] He will take the medicine 1st of June.
- 6] The school has been closed May.
- 7] His health has been lost 1974.
- 8] I have been here the last 1 month.
- 9] I have been studying English 2 years.
- 10] He has not seen him June 1965.

VIII. TILL BY.

not earlier than (ముందు కాకుండా) ను తెలుపుటకు-'till' ను,
not latter than (మించకుండా) ను తెలుపుటకు-'by' ని వాడుదురు.

- Ex. : i) I waited for you till 3 p. m.
ii) Sita will return by 6 p.m.

EXERCISE-43*Marks-10*

- 1] He will come to the station 4 p.m.
- 2] She waited for him 3 p.m.
- 3] He worked 8 'O' clock.
- 4] I prefer to live at this village I die.
- 5] You can reach the museum bus in 10 mits.
- 6] Our cat was bitten a dog.
- 7] We went to sea shore a car.
- 8] He waits here she comes.
- 9] The village was destroyed fire.
- 10] The moon does not shine its own light.

IX. AT ABOUT.

"at" అనునది- కచ్చితముగా, "about" అనునది- దాదాపు అని తెలుపును.

- Ex. : i) He came at 2 p.m.
ii) It is about half past six.

EXERCISE-44*Marks-10*

- 1] She is good music.
- 2] Look that new script.
- 3] I arrived at the post office half past ten.
- 4] You should get up the right time.
- 5] We stayed a place beside the sea shore.
- 6] Do you want to speak any thing ?
- 7] It is 10 a. m.
- 8] He died six p.m.
- 9] I stayed Brindavan Hotel.
- 10] He is to run away.

X. ON, IN, AT.

"on" అనునది- general time ను సూచించును.

"in" అనునది- period of time ను సూచించును.

"at" అనునది- point of time ను సూచించును.

- Ex. : i) We had a function on March 15 th.
 ii) I was born in 1932.
 iii) The marriage takes place at 11-00 A. M.

EXERCISE-45*Marks-10*

- 1] I passed my M.A. May 1974.
- 2] The show will begin 3 P.M.
- 3] Rama is going to Hyderabad Monday.
- 4] Gandhi was killed 1948.
- 5] We cannot go out summer.
- 6] The express departs 9 A.M.
- 7] He shall see him Friday.
- 8] Foot ball match begins 5 P.M.
- 9] He goes Sunday to the Church.
- 10] She will bring the saree Sunday.

EXERCISE-46*Marks-20*

Fill in the blanks with appropriate prepositions :

- 1] The dog ran the load.
- 2] The river flows the bridge.

- 3] He is afraid the dog.
- 4] He died his country.
- 5] The burglar jumped the wall.
- 6] He spoke me in Urdu.
- 7] I have known a long time.
- 8] I attended the school Monday to Friday.
- 9] Where did you go the morning?
- 10] Look that picture.
- 11] He cuts the fruit a knife.
- 12] It is ten 'o' clock my watch.
- 13] Put your books the table.
- 14] The child has been missing yesterday.
- 15] Divide these fruits Sita & Lata.
- 16] rice, they had curry.
- 17] He built a house the river.
- 18] He jumped the horse.
- 19] The boy ran her mother.
- 20] Can you translate English Hindi?

EXERCISES - ANSWERS

(అభ్యాసములు - జవాబులు)

EXERCISE-1

ANSWERS

- 1] teacher, chair; 2] Cow, grass; 3] boy, book;
 4] flowers, garden; 5] pen, table; 6] pencil, bag;
 7] water, jug; 8] city, Bombay; 9] cow, milk; 10] girl,
 slate; 11] table, legs; 12] Rama, letter; 13] Sita, song;
 14] Somu, school; 15] trees, fruits; 16] mother, child;
 17] tiger, goat; 18] Kamala, coffee; 19] Mohan, tiger;
 20] Rama, Ravana.

EXERCISE-2

ANSWERS

- 1] Rama/Sita, 2] Birds, 3] eyes, 4] ears, 5] nose,
 6] legs, 7] teacher, 8] students/boys, 9] Birds,

10] moon, 11] grass, 12] book, 13] girl/woman,
14] pen/pencil, 15] cloth/book/shirt, 16] enemy/brother/
friend/neighbour, 17] books, 18] milk, 19] lock,
20] shoes.

EXERCISE-3*ANSWERS are in the book.***EXERCISE-4***ANSWERS*

1] wood, 2] mango, 3] boy, 4] water, 5] birds.

EXERCISE-5*ANSWERS*

1] I, my; 2] your, mine; 3] this, mine; 4] these,
our; 5] that, his; 6] she, her; 7] those, your; 8] that,
my; 9] they, their; 10] those, her; 11] these, his;
12] they, their; 13] she, her; 14] he, his; 15] she, her;
16] he, his; 17] These, their; 18] that, your; 19] he,
his; 20] she, her.

EXERCISE-6*ANSWERS*

1] her, 2] his, 3] his/her, 4] he/she, 5] her/his,
6] his/her, 7] he, 8] they/he/she, 9] her, 10] her,
11] me, 12] him/her, 13] you, 14] his/her, 15] that/
this, 16] this/that, 17] his/her, 18] his/her, 19] these/
those, 20] he/she.

EXERCISE-7*ANSWERS are in the book.***EXERCISE-8***ANSWERS*

1] He, 2] She, 3] It, 4] those, 5] her.

EXERCISE-9*ANSWERS*

1] good, 2] lazy, 3] red, 4] small, 5] hundred,
6] clever, 7] big, 8] fat, 9] intelligent, 10] green,
11] old, 12] faithful, 13] round, 14] long, 15] red,
16] white, 17] blue, 18] black, 19] big, 20] yellow.

EXERCISE-10*ANSWERS*

1] yellow/red/white, 2] sweet, 3] sharp, 4] deep,
5] dark, 6] two, 7] two, 8] two, 9] one, 10] two
11] four, 12] four, 13] fat/big, 14] green, 15] wide/

long, 16] high, 17] round, 18] black, 19] white,
20] yellow/red.

EXERCISE-11*ANSWERS are in the book.***EXERCISE-12***ANSWERS*

1] four, 2] white, 3] big, 4] two, 5] good.

EXERCISE-13*ANSWERS*

1] read, 2] go, 3] are, 4] is, 5] were, 6] granted,
7] kills, 8] wrote, 9] lost, 10] speaks, 11] sings,
12] brought, 13] saw, 14] spoke, 15] ate, 16] makes,
17] told, 18] follows, 19] loves, 20] killed.

EXERCISE-14*ANSWERS*

1] am, 2] are, 3] eat/ate, 4] runs/ran, 5] went/
came/go, 6] sit/stand, 7] killed/saw/kills, 8] goes/
went, 9] tells/told/hears, 10] drink, drank; 11] bring,
12] opens / opened / shuts / shut, 13] draw, 14] dri-
nks/drank, 15] playing/reading/writing, 16] crows,
17] are/were, 18] gives, 19] show/give, 20] are/were.

EXERCISE-15*ANSWERS are in the book.***EXERCISE-16***ANSWERS*

1] played, 2] killed, 3] sit, 4] speak, 5] are.

EXERCISE-17*ANSWERS*

1] slowly, 2] very fast, 3] yesterday, 4] quickly
5] home, 6] here, 7] there, 8] now, 9] well, 10] very,
11] brightly, 12] slowly, 13] loudly, 14] quickly,
15] often, 16] loudly, 17] tomorrow, 18] badly,
19] where, 20] rapidly.

EXERCISE-18*ANSWERS*

1] very fast, 2] hard, 3] then, 4] across, 5] yes-
terday/day before yesterday. 6] slowly/fast, 7] slowly/
loudly, 8] tomorrow, 9] early, 10] loudly, 11] well,
12] quickly, 13] loudly/slowly, 14] slowly, 15] bravely,
16] well, 17] there, 18] well, 19] always, 20] once.

EXERCISE-19*ANSWERS are in the book.***EXERCISE-20***ANSWERS*

1] fast, 2] sweetly, 3] here, 4] well, 5] tomorrow.

EXERCISE-21*ANSWERS*

1] in, 2] on, 3] under, 4] in, 5] to, 6] at, 7] by, 8] on, 9] behind, 10] between, 11] of, 12] in, 13] for, 14] under, 15] of, 16] in, 17] with, 18] near, 19] by, 20] to,

EXERCISE-22*ANSWERS*

1] on, 2] at, 3] beside, 4] in 5] in/on; 6] into, 7] between, 8] in, 9] in, 10] in/within; 11] of, 12] at, 13] before, 14] at, 15] on/under; 16] to, 17] after, 18] near, 19] to, 20] in.

EXERCISE-23*ANSWERS are in the book.***EXERCISE-24***Answers*

1] on, 2] between, 3] of 4] with 5] under.

EXERCISE-25*Answers*

1] and, 2] but, 3] and, 4] and, 5] but, 6] and, 7] or, 8] or, 9] until, 10] but, 11] and, 12] while, 13] if, 14] and, 15] or, 16] and, 17] if, 18] till, 19] if, 20] and.

EXERCISE-26*Answers*

1] or, 2] and, 3] but, 4] until, 5] or, 6] but, 7] or, 8] and, 9] but, 10] but, 11] and, 12] but, 13] and, 14] but, 15] when, 16] and, 17] if, 18] till, 19] because, 20] but.

EXERCISE-27*ANSWERS are in the book.***EXERCISE-18***Answers*

1] and, 2] so, 3] when, 4] because, 5] if.

EXERCISE-29*Answers*

1] Hurrah!, 2] Hallo!, 3] Ah!, 4] Alas!, 5] Bravo!

EXERCISE-30

ANSWERS

S.No.	Noun	Pronoun	Adjective	Verb	Adverb	Preposition	conjunction	Interjection
1]	Rama, Gopal	You?		came	here		and	Hallo !
2]	Pen, Pencil	I		are	how		or	Alas !
3]	God	me	good	want		to		
4]		She		is				
5]	books	He	two	died				
6]	Bombay	We		has		in		
7]	Sita, sisters		two	lived				
8]	Rama, clever		poor	has				
9]	Geeha, dancer		a, good	is			but	
10]				is				

EXERCISE-31*ANSWERS*

- 1] "Why didn't you go to the school on Tuesday", said Lily's father, who was angry at his daughter's behaviour.
- 2] "What can you do?" said Mohan. His uncle threatened, "I will beat you."
- 3] Rice, which is one of the major crops in India, is grown in Andhra Pradesh, Madras and Bengal.
- 4] He said, "I don't know why people all over the world, wish to smoke. I can't travel in a compartment in which people smoke."
- 5] Gandhi said, "If I accept to be a director, I will spend the day cleaning out the huts of Harijans in New Delhi."
- 6] "Eat only when you are hungry," Gandhi said, "And when you have laboured for it."

EXERCISE-32*Answers*

- 1] the, 2] a; 3] the; 4] an; 5] an; 6] the, 7] the, 8] the, 9] the 10] the, 11] the, 12] a, 13] an, 14] an, 15] the, 16] an, 17] an, 18] the, 19] an, 20] an.

EXERCISE-33*Answers*

- 1] The news is true; 2] He wears spectacles; 3] Cut it with scissors, 4] These are my sons-in-law, 5] The furniture is really grand, 6] The scenery is marvellous. 7] There are two sheep, 8] The wages of sin is death, 9] The machinery was imported from Japan, 10] Politics is very bad.

EXERCISE-34*Answers*

1] Does the teacher teach English? The teacher does not teach English. Does the teacher not teach English? 2] Is the boy clever? The boy is not clever. Is the boy not clever? 3] Did she speak Hindi? She did not speak Hindi. Did she not speak Hindi? 4] Are they playing foot ball? They are not playing foot ball. Are they not playing foot ball? 5] Can Kareem learn Telugu? Kareem can not learn Telugu. Can Kareem not learn Telugu? 6] Will you bring the bat? You will not bring the bat. Will you not bring the bat! 7] Has Hareesh gone? Hareesh has not gone. Has Hareesh not gone? 8] Has cat caught the rat? Cat has not caught the rat. Has the cat not caught the rat? 9] May Madhu come here? Madhu may not come here. May Madhu not come here? 10] Did Tom teach the lesson? Tom did not teach the lesson. Did Tom not teach the lesson?

EXERCISE-35*ANSWERS are in the book.***EXERCISE-36***Answers*

1] at, 2] in, 3] in, 4] at, 5] at, 6] in, 7] at, 8] in, 9] in, 10] in.

EXERCISE-37*Answers*

1] with, 2] by, 3] by, 4] with, 5] by, 6] with, 7] by, 8] by, 9] with, 10] with.

EXERCISE-38*Answers*

1] after, 2] in, 3] after, 4] in, 5] after, 6] in, 7] in, 8] in, 9] in, 10] after.

EXERCISE-39*Answers*

1] beetween, 2] among, 3] between, 4] among,
5] among, 6] between, 7] among, 8] among, 9] between,
10] between.

EXERCISE-40*Answers*

1] in, 2] in, 3] into, 4] into, 5] in, 6] in,
7] into, 8] into, 9] into, 10] into.

EXERCISE-41*Answers*

1] beside, 2] besides, 3] beside, 4] besides,
5] beside, 6] besides, 7] besides, 8] besides, 9] beside,
10] beside.

EXERCISE-42*Answers*

1] since, 2] for, 3] from 4] since, 5] from,
6] since, 7] since, 8] for, 9] for, 10] since.

EXERCISE-43*Answers*

1] by, 2] till, 3] till, 4] till, 5] by, 6] by,
7] by, 8] till, 9] by, 10] by.

EXERCISE-44*Answers*

1] at, 2] at, 3] at, 4] at, 5] at, 6] about,
7] about. 8] at, 9] at, 10] about.

EXERCISE-45*Answers*

1] in, 2] at, 3] on, 4] in, 5] in, 6] at, 7] at,
7] on, 8] at, 9] on, 10] on.

EXERCISE-46*Answers*

1] along, 2] under, 3] of, 4] for, 5] over,
6] to, 7] for, 8] from, 9] in, 10] at, 11] with,
12] by, 13] on. 14] since, 15] between 16] besides,
17] beside, 18] upon, 19] after, 20] into.

బిశేష 'ప్రజాచరణ' పాఠిని మా ప్రచురణలు

జ్యోతిషము వాస్తు పండిత

M. సత్యనారాయణ సిద్ధాన్తి గారి...

వాస్తు శాస్త్రము	18/-
వాస్తు యంత్ర రత్నావళి	20/-
గృహ వాస్తు చంద్రిక	15/-
గృహవాస్తు సారము	12/-
జ్యోతిష శాస్త్రము	25/-
దత్తాత్రేయ తంత్ర విద్య	20/-
యోగసాధన	12/-
కుండలినీ శక్తి	12/-
మంత్ర శక్తి	12/-
గోచార గ్రహఫలితాలు	12/-
అష్టనాగ పూజ	8/-
స్తోత్ర రత్నమాల	10/-
అందానికి మార్గాలు	8/-
అంగ సాముద్రిక శాస్త్రము	15/-
హాస్ ప్లాన్స్	20/-
ఇంద్రజాల రహస్యాలు	8/-
మహేంద్రజాలం	8/-
సంఖ్యావందనమ్	12/-
అన్నిరాశుల వారికి ఫలితాలు	6/-
విడి రాశులు రాశి 1కి	4/-
సంఖ్యా ఫలితాలు	6/-
★ జననకాల ఫలదీపిక	10/-
S. గంగారామ్, M.A. గారి	
డెస్క్ వర్క్ ఇంగ్లీష్ గ్రామర్:	
★ పార్ట్-1 "టెన్స్"	12/-
★ పార్ట్-II "పార్ట్స్ ఆఫ్ స్పీచ్"	12/-

బిశేష D. ఆదినారాయణరావు గారి....

చిన్నారి పేర్లు	15/-
చిట్టా వైద్యం	15/-
చిట్టా వైద్యం-2	15/-
తెలుగు సామెతలు - సూక్తులు	15/-
555 జాలీ జోక్స్	12/-
★ స్త్రీలకు చిట్కాలు	15/-
బిశేష ప్రసంగ రాయప్రోలు రథంగపాటి గారి...	
గృహవాస్తు దర్శనం	12/-
వ్యాకరణ పారిజాతం	12/-
షిర్డి సాయినాథ చరిత్ర	
(పారాయణ గ్రంథము)	15/-
హనుమద్వైభవము	
(పారాయణ గ్రంథము)	16/-
హనుమద్విజయము	18/-
తెలుగు - వెలుగు	16/-
మానవ "ధర్మ శాస్త్రం"	15/-
భారతీయ "కామకళాశాస్త్రం"	15/-
స్తోత్ర ప్రభాకరము	12/-
హాస్య కథలు	12/-
బిశేష ప్రసంగ "శ్రీ చిత్ర" పురాణవంశగారి...	
శ్రీ మహాలక్ష్మీ పూజ	6/-
దాంపత్య కామకేళి	12/-
ఆయుర్వేదమ్	16/-
అనుదిన ధర్మాలు	15/-
★ నామ జపం - జపఫలం	5/-
★ నిత్యానుష్ఠాన సంపుటి	10/-
★ కలియుగదైవం -	
కల్యాణ ఘట్టాలు	10/-

★ స్టార్ మార్క్ ఉన్నవి స్టార్ లో లేవు. స్టార్ మార్క్ లేనివి మాత్రమే స్టార్ లో ఉన్నవి.

గమనిక: పై వాటిలో మీకు కావలసిన పుస్తకాల ఖరీదును క్రింది ఆద్రష్కు M.O. చేయండి! పైకము మాకు అందగానే పదరు పుస్తకాలను కేవలము Rs.1-00కి V.P.B.P.లో పంపగలము. ఉత్తర-ప్రత్యుత్తరాలకు రిపైకార్డ్ తప్పక వ్రాయాలి. M.O.కు పేజీలో కావలసిన పుస్తకాల పేర్లు, ఆద్రష్ సృష్టముగా వ్రాయాలి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని అన్ని R.T.C. బస్ స్టేషన్ బుక్ స్టాల్స్ లోనూ, రైల్వే స్టేషన్ లోని హిగ్గిన బాథమ్మ మతీయు సైనేట్ బుక్ స్టాల్స్ లోనూ మా ప్రచురణలన్నీ లభించును.

జనప్రియ పబ్లికేషన్స్, తెనాలి - 522 201. Phone No. 23037

బిశేష 'ప్రజాచరణ' పొందిన మా ప్రచురణలు

డా॥ A. ప్రభాకరబాబు, MBBS, I.A.S.E.C.T. గౌరీ...

అహారం - వైద్యం	15/-
అహారం - వైద్యం-2	25/-
మెడికల్ బుక్	16/-
సెక్స్ పవర్	16/-
సెక్స్ సైన్స్	16/-
ఎలర్జీ వ్యాధులు	16/-
ఆరోగ్య డిక్షనరీ	12/-
సెక్స్ చికిత్స	18/-

డా॥ K. శ్రీనివాస్, DHMS, M.H.S. (London) గౌరీ...

వైద్య ప్రపంచము	15/-
ప్రకృతి వైద్యం	18/-
మెడికల్ డిక్షనరీ	10/-
సెక్స్ & హామియా	18/-

యోగశాస్త్రం	20/-
సెక్స్ & హామియా	25/-

హామియా వైద్యం	18/-
హామియా వైద్యం-2	12/-

★ మెడికల్ డిక్షనరీ 12/-

★ అయస్కాంత చికిత్స 10/-

★ ప్రథమ చికిత్స 8/-

ముంగర కోటేశ్వరరావు, M.A. గౌరీ...

అభివేషన్స్ డిక్షనరీ 15/-

జనప్రియ "జనరల్ నాలెడ్జ్" 15/-

All in All జనరల్ నాలెడ్జ్ 10/-

'మిని' జనరల్ నాలెడ్జ్ 8/-

పాకెట్ కేలండర్ నోట్ బుక్ 6/-

'జనప్రియ' ఇంగ్లీష్ గ్రామర్ 12/-

హస్త శాస్త్రం

A.V. సారథి, B.Com. గౌరీ...

హస్త సాముద్రికము 24/-

యల్పాంశ సుభాషరాయ, B.Com. గౌరీ...

మీరూ "జర్నలిస్ట్" కావచ్చు...! 15/-

Md. నఫీజుద్దీన్ (ప్రొజెక్టు), M.A. గౌరీ

వర్క్ పవర్ 8/-

ఇడియమ్స్ & ఫ్రేజెస్ 10/-

లెటర్ రెటింగ్ 10/-

★ వక్రీకల్ పస్ట్ ర్యాంక్

రావాలంటే...? 15/-

వెముల వేదవేద్యుడు, B.Com. గౌరీ

Word World Series.....

A Unique Book on Usage of ADJECTIVES 15/-

A Unique Book on Usage of ADVERBS 10/-

★ A Unique Book on Usage of VERBS 20/-

అశ్వమేధునిబాబు గౌరీ...

ప్రాచీన కామకళ 15/-

వాత్స్యాయన కామసూత్రాలు-

ఆధునిక లైంగిక ఆచరణలు 25/-

★ అతీత శక్తులు -

అద్భుత వాస్తవాలు 12/-

★ ఆధునిక గృహ నిర్మాణ

నమూనాలు 20/-

రాధా మనోహర్ M.A., M.L.I.Sc., గౌరీ...

★ పుట్టగొడుగుల పెంపకముతో పుట్టెడు లాభాలు 20/-

★ ఆచార్య నాగార్జునుడు

(చరిత్ర-వైద్య తంత్రము) 15/-

★ "తులసి" తో చికిత్సలు 6/-

★ "పసుపుతో" వైద్యం 6/-

★ "చిన్నులీ" తో వైద్యం 6/-

C.V. చిరంజీవిరావు, M.A., B.Ed. గౌరీ....

★ చిరస్మృతీయులు 12/-

★ స్టార్ మార్క్ ఉత్పత్తి స్టాక్లో లేవు. స్టార్ మార్క్ లేని మాత్రమే స్టాక్లో ఉన్నవి.

గమనిక: పై నాలిలో మీకు కావలసిన పుస్తకాల ఖరీదును త్రింది అధనకు M.O. చేయండి! ప్రకము మాకు అందగానే సదకు పుస్తకాలను కేవలము Rs.1-00కి V.P.B.P.లో పంపగలము. ఉత్తర-ప్రత్యుత్తరాలకు రిస్పెక్టాబ్లీ తప్పక వ్రాయాలి. M.O.కూపనలో కావలసిన పుస్తకాల పేర్లు, అధన ప్రస్తుతముగా వ్రాయాలి. అంధ్ర ప్రదేశ్లోని అన్ని H.T.C. బస్ స్టేషన్ బుక్ షాల్వోలోనూ, రైల్వే స్టేషన్లోని హిగ్గిన్ బాథమ్మ మఠియు ప్రైవేట్ బుక్ షాల్వోలోనూ మా ప్రచురణలన్ని లభించును.

జనప్రియ పబ్లికేషన్స్, తెనాలి - 522 201. Phone No. 23037